

Rusija neatiduos savo žemių Estijai

Vilnius, lapkričio 24 d. (LR) — Rusijos prezidentas Boris Jeltsin ginčiuose dėl sienų su Estija pareiškė, kad Rusija niekam neužleis nė pėdos savo žemių.

Estija reikalauja sugrąžinti jai maždaug 2,000 kvadratinį kilometrų teritoriją Rusijoje, kuri priklausė jai nuo 1920 m. iki sovietų aneksijos 1940-aisiais, kai Stalinas perdavė šias žemes Leningrado ir Pskovo rajonams.

Rugpjūčio mėnesį Rusija pradėjo vienašališkai žymėti ginčytiną sieną su Estija. Rusų pasieniečiai raportavo prezidentui, kad visame pasienyje jau pastatė 682 pasienio stulpus.

Rusija tiesia spygliuotą vielą išilgai 250 kilometrų ilgio sienos. Kai kur pusiau dali-jamos fermos, bažnyčių parapijos ir net kiemai.

B. Jeltsinas, atvykęs į Pskovą, sakė, jog jam susidariusi spūdis, jog Rusijos siena kol kas silpnoka. Pasak Rusijos vadovo, Baltijos šalių piliečiai tuo naudojasi, gabendami kontrabandą ir permesdami į Rusiją tiek savo, tiek užsienio šalių žvalgybininkus.

Prezidento vienos dienos vizito į Pskovą pagrindinis tikslas buvo pasienio su Estija, kurį jis stebėjo iš sraigtasparnio, apžiūra.

Paskraidęs B. Jeltsinas apžiūrėjo Rusijos pasienio kontrolės postą, kuriame taip pat tarėsi su užsienio reikalų ministru A. Kozyrev bei Federalinės pasienio tarnybos vadovu A. Nikolajev.

B. Jeltsinas pažadėjo pasieniečių vaikams padėti pastatyti mokyklą, lėšų pasieniečių miesto reikalams. Rusijos prezidentas susitiko su karininkais, apžiūrėjo ikoną ir kitus meno kūrinius, atimtus iš kontrabandininkų.

A. Kozyrev pareiškė, kad Rusijos ir Estijos siena neliečiama ir laikas baigti kaimynų kalbas apie teritorines pretenzijas Rusijai.

Pasak A. Kozyrev, sienos neliečiamumą garantuoja Europos procesai. „Kuo greičiau mūsų kaimynai supras teritorinių pretenzijų Rusijai beprasmiškumą ir neperspektyvumą, tuo anksčiau bus galima įrengti normalią sieną“, sakė ministras.

A. Kozyrev pabrėžė, kad Rusija nesiekia, jog siena prieštų, o nori nustatyti geros kaimynystės sieną, kuri padėtų ir Estijai, ir Latvijai, ir Rusijai ginti savo teritorijas nuo kontrabandos, teroristų, prekeivių narkotikais.

A. Kozyrev nuomone, prezidento B. Jeltsin apsilankymas pasienyje padės sustiprinti Rusijos sienos puse.

Tuo tarpu Estijos užsienio reikalų ministras Jurij Luik mano, jog Estija būtų labiau įvertinusi prezidento B. Jeltsin atvykimą į Taliną, o ne į pasienį su Estija. Ministras pareiškė, kad šiuo vizitu B. Jeltsin siekia padidinti Rusijos prestižą.

Estijos užsienio reikalų ministerija Rusijos prezidento B. Jeltsin apsilankymą pasienyje su Estija pavadino Rusijos politikos vienašališką žingsnį valstybės sienos klausimu demonstravimu.

Estijos užsienio reikalų ministerija paskelbė pareiškimą, kuriame pažymima, kad tai, kas buvo deklaruota per šį vizitą, negali būti vertinama kaip siekimas pagerinti Estijos ir Rusijos santykius.

„Estija būtina smulkiai išnagrinės visus dabartinius B. Jeltsin pareiškimus ir pareikalaus iš Maskvos nutraukti vienašališką akcijų politiką“, pažymėjo Estijos užsienio reikalų ministerija.

Estija pabrėžia, kad iki šiol negavo atitinkamo atsakymo į siūlymus išspręsti šią problemą tarpininkaujant ESBK ar kitai tarptautinei organizacijai arba valstybei bei Rusijos atsakymo į siūlymą pradėti derybas sienos klausimu.

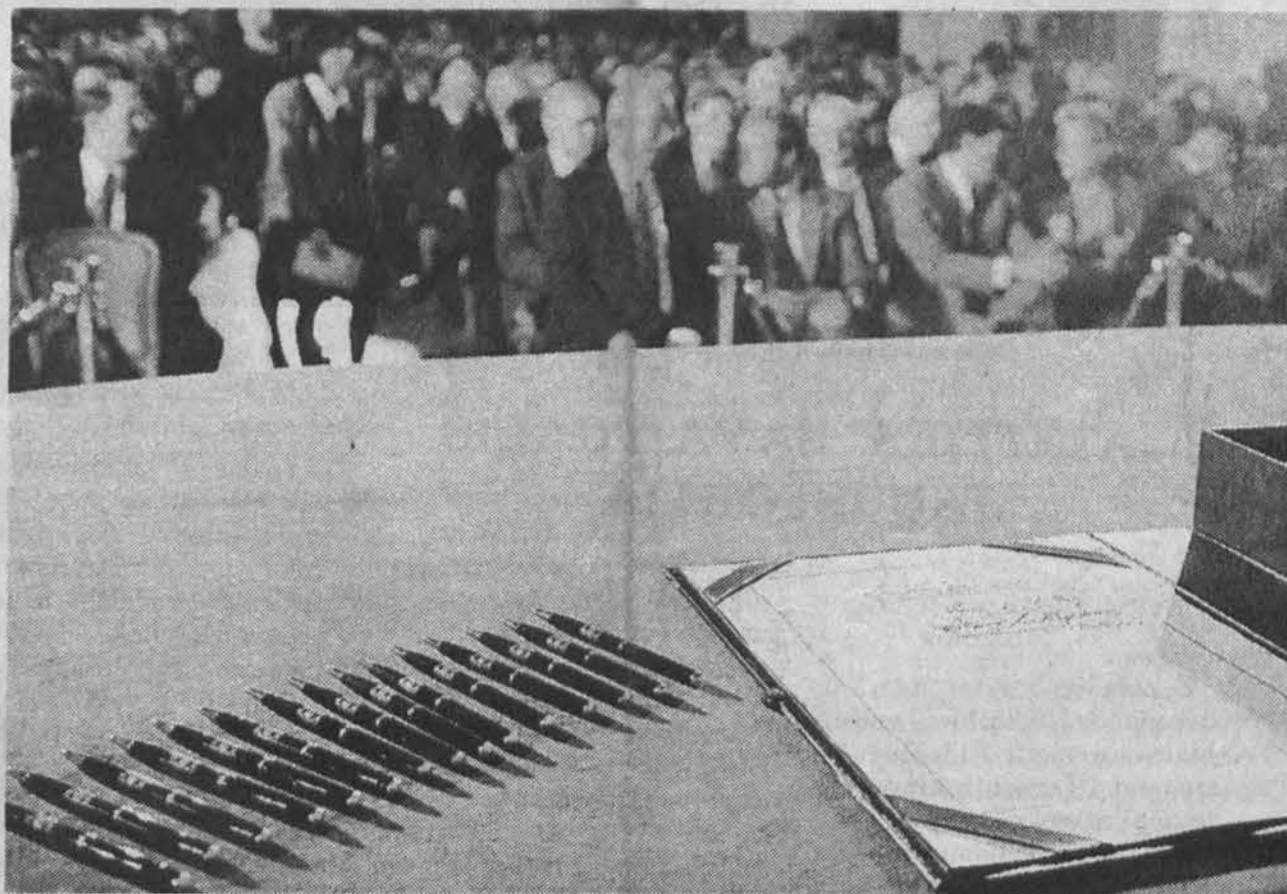
Estijos užsienio reikalų ministerijos spaudos atstovė Mari Ann Rikken pareiškė, kad Rusija remiasi sena patarle, kad stiprus yra visuomet teisus, o Estijai lieka tik remtis tarptautine teise.

Estija remiasi 1920 metų Tartu taikos sutartimi, kuria Sovietų Rusija pripažino Estijos nepriklausomybę ir pagal kurią Estijos sienos yra pažymėtos toliau į rytus.

Atidaryti tautinių mažumų namai

Vilnius, gruodžio 2 d. (AGEP-LR) — Vilniuje, Raugyklos gatvės 25 name, atvėrė duris Tautinių mažumų bendrijų svetainė. Ji įsikūrė Tautinių bendrijų namuose, kurie yra tame pačiame pastate.

Šių įkurtuvių seniai laukė apie dešimt Lietuvos tautinių mažumų. Tai latvių, estų, azerbaidžaniečių, gruzinų, vokiečių, baltarusių, vengrų, moldavų ir kitų tautų atstovų organizacijos. Namai tapo daugiacionaliniu kultūros centru. Čia vyksta valstybinės, gimtųjų kalbų pamokos, įvairūs susitikimai. Bendrijos gauna nacionalinę spaudą, turi bibliotekas. Kaip papasakojo Valstybinio nacionalinių tyrimų centro direktorė Alvyda Gedaminskienė, svetainėje vyks tautinių mažumų vakaronės, parodos, kiti renginiai.

JAV prezidentas Bill Clinton ketvirtadienį Pasaulio Prekybos Organizacijos rūmuose Vašingtone pasirašė dokumentą, leidžiantį Amerikai įsijungti į tarptautinę prekybos sutartį, vadinamą GATT. Pagal ją narės šalys sumažins tarifus kitų šalių narių importams 38% ir panaikins daugelį kitų importų apribojimų. Čia išrikuoti plunksnakočiai, kuriais prezidentas pasirašys dokumentą ir kurie bus įteikti kaip atminimas įvairiems asmenims.

Svarstomas naujas valstybinės kalbos įstatymo projektas

Vilnius, gruodžio 7 d. (Elta) — Lietuvos Seimo plenariniame posėdyje švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkas Bronius Genzelis pateikė Seimui svarstyti Lietuvos Respublikos Valstybinės kalbos įstatymo projektą. Tikimasi, kad įstatymas bus priimtas dar šiais metais.

Įstatymas nustato lietuvių kalbos, kaip valstybinės kalbos, vartojimą viešajame Lietuvos gyvenime. Tačiau jis nereglamentuoja Lietuvos gyventojų neoficialaus bendravimo ir religinių bendruomenių bei tautinių mažumų renginių kalbos. Tautinėms mažumoms švietimo ir kultūros srityse garantuo-

Valstybės biudžete numatyta daugiau pajamų

Vilnius, gruodžio 8 d. (Elta) — Ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius ketvirtadienį vyriausybės rūmuose įvykusioje spaudos konferencijoje informavo, kad, atsižvelgiant į Seimo komitetų ir frakcijų pasiūlymus per neeilinį parlamento posėdį gruodžio 7 d., jau patikslintas 1995 m. biudžeto projektas, kurį, jo nuomone, Seimas turėtų patvirtinti gruodžio 14 dieną. Vyriausybė pasiūlė biudžeto pajamų dalį dar labiau padidinti. Dabar planuojamas bendras biudžeto dydis sieks 5.2 milijonus litų, t.y. 36% daugiau negu numatoma gauti pajamų šiemet.

Priimti tokį sprendimą vyriausybę paskatino geresnis mokesčių surinkimas šių metų spalio ir lapkričio mėnesiais. Papildomų pajamų, pasak premjero, biudžetas gavo po to, kai buvo sugriežtinta alkoholio ir naftos produktų prekybos tvarka. A. Šleževičius dar kartą priminė, kad biudžeto orientacija yra socialinė — jame numatyta apie 175 milijonai litų skirti sveikatos, švietimo ir kultūros darbuotojų atlyginimams indeksuoti. Lėšos žemės ūkio reikmėms padidintos 120 milijonų litų.

jamos teisės, numatytos Tautinių mažumų ir švietimo įstatimuose.

Projekte sakoma, kad valstybinės įstaigos, taip pat kitos įstaigos, įmonės ir organizacijos raštvedybą bei kitus dokumentus tvarko valstybine kalba. Valstybinės valdžios ir valdymo įstaigų vadovai bei pareigūnai, taip pat ryšių, transporto, sveikatos ir socialinės apsaugos, policijos, teisėsaugos tarnybų ir kitų gyventojų aptarnavimo įstaigų vadovai turi mokėti valstybinę kalbą pagal vyriausybės nustatytas kalbos mokėjimo kategorijas. Šių įstaigų vadovai privalo užtikrinti, kad gyventojai būtų aptarnaujami kalbant valstybine kalba.

Teisro kalba taip pat yra valstybinė kalba, tačiau jos nemokantiems proceso metu nemokamai teikiamas vertėjo paslaugos. Sandėriai tarp Respublikos juridinių ir fizinių asmenų sudaromi valstybine kalba. Prie jų gali būti pridėdami vertimai į vieną ar kelias kalbas.

Įstatymo projekte siūloma, kad Lietuvoje viešai demonstruojami kino filmai ir kiti vaizduojantys įrašyti kūriniai turi būti verčiami į lietuvių kalbą arba rodomi su lietuviškais subtitrais (vertimu).

Spaudos konferencijoje komentodamas įstatymo projektą, Bronius Genzelis priminė, kad pirmasis įstatymas dėl lietuvių kalbos buvo priimtas 1989 metais. Tada juo norėta užkirsti kelią daugelį metų neoficialiai vykdomam lietuvių kalbos rusifikavimui ir ypač rusų kalbos oficialiam įsigalėjimui. Tas įstatymas, Broniaus Genzelio nuomone, suvaidino labai pozityvų vaidmenį, ypač prasidėjus kovai dėl nepriklausomybės įtvirtinimo.

Tačiau dabar, sakė jis, atsirado naujas pavojus — kitų kalbų įsigalėjimas. Pasak prelegento, Klaipėdoje, pavyzdžiui, daug buvusių užrašų lietuvių kalba pakeista vokiškais, Vilniuje viešose vietose įsigali angliškai pavadinimai, skelbimai bei kitokia informacija. „Valstybė privalo ginti savo

Lietuvos ambasadorius įteikė dokumentus Prancūzijoje

Vilnius, gruodžio 8 d. (Elta) — Lietuvos ambasadorius Prancūzijoje Ričardas Bačkis gruodžio 7 d. buvo priimtas Eliziejiaus rūmuose, kur jis įteikė įgaliojimus raštas Prancūzijos prezidentui Francois Mitterrand, pranešė Lietuvos užsienio reikalų ministerijos informacijos ir spaudos skyrius. Ceremonijoje taip pat dalyvavo Prancūzijos užsienio reikalų ministras Alain Juppe ir aukšti prezidentūros pareigūnai. Po to įvykusiame pokalbyje pasikeitė nuomonėmis apie Lietuvos ir Prancūzijos politines realijas, abiejų valstybių tarpusavio santykius bei jų plėtros perspektyvas, ryšius su įtakingomis tarptautinėmis organizacijomis.

Kada įvyks savivaldybių rinkimai?

Vilnius, gruodžio 8 d. (Elta) — Seimo savivaldybių komiteto pirmininkas Algirdas Sadkauskas įteikė Seimo nutarimo projektą dėl Lietuvos savivaldybių tarybų rinkimų. Jame siūloma rinkimus surengti 1995 m. kovo 25 dieną. Savivaldybių tarybų rinkimų data nustato Seimas. Jo sprendimas turi būti paskelbtas ne vėliau, kaip prieš tris mėnesius iki rinkimų dienos.

suverenitetą, kurio vienas svarbiausių komponentų yra kalba“, pabrėžė Bronius Genzelis.

Bronius Genzelis paneigė tikimybę, kad dėl Valstybinės kalbos įstatymo įvedimo gali atsirasti problemos Vilnijos kraš- te.

Kalbėdamas apie lietuvių kalbos vartojimo realias galimybes tose Lenkijos vietovėse, kur gyvena daug lietuvių, Bronius Genzelis sakė, kad tai turėtų būti dar kartą suderinta tarpvalstybinėmis sutartimis. Tai, be kita ko, liečia ir lietuviškų bei lenkiškų pavardžių rašymą atitinkamų šalių piliečių dokumentuose.

Vyriausybė: Planuojamas deficitas yra „normos ribose“

Vilnius, gruodžio 7 d. (Elta) — Trečiadienį ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius ir finansų ministras Eduardas Vilkėlis Seimo plenariniame posėdyje pristatė patikslintą 1995 metų valstybės biudžeto projektą.

Pateiktame projekte pakeista planuojamų biudžeto pajamų bei išlaidų suma, taip pat 37 milijonų litų padidintas biudžeto deficitas. Dabartiniame projekte numatoma surinkti daugiau kaip 3.1 bilijonus litų biudžeto pajamų (anksčiau buvo 2.9 bilijonai litų), o išlaidos sudarytų 3.5 bilijonus litų (anksčiau buvo planuota 3.3 bilijonus litų).

Finansų ministro E. Vilkėlio nuomone, 4.1 bilijonai litų biudžeto deficitas yra „normos ribose“, nes jis sudarys tik apie 1.9% bendrojo vidinio produkto.

Ministras teigė, kad biudžeto pajamas būtų galima padidinti net 215 milijonų litų. E. Vilkėlio nuomone, šias pajamas imanoma surinkti iš trijų rūšių pagrindinių mokesčių — pridėtinės vertės, akcizo ir asmeninių pajamų. Ministras savo optimizma grindė, jo nuomone, gana neblogu valstybinio biudžeto vykdymu spalio ir lapkričio mėnesiais. Spalio mėnesį biudžetas gavo 368 milijonus litų, o preliminariais duomenimis lapkričio mėnesį bus surinkta daugiau kaip 427 milijonai litų. Iš viso šių metų biudžeto pajamos turėtų siekti 4 bilijonus.

Premjeras Adolfas Šleževičius pabrėžė, kad kitų metų biudžetas orientuotas į socialines reikmes. Vidutinis darbo užmokeskis kitamet turėtų siekti 460 litų, o infliacija neviršyti 25%.

Lietuvoje pakilo infliacija

Vilnius, gruodžio 8 d. (Elta) — Statistikos departamento duomenimis infliacija Lietuvoje lapkričio mėnesį buvo 3.6%. Tai pats didžiausias infliacijos rodiklis po gegužės mėnesio šuolio, kada infliacija, pradėjus veikti Pridėtosios vertės mokesčio įstatymui, siekė 6.3%. Po to laikotarpis buvo pakankamai stabilus: birželio ir liepos mėnesiais infliacija buvo 2.1%, rugpjūčio mėnesį — 2.2%, rugsėjo — 2.3%, o spalio mėnesį siekė tiek didesnė — 2.8%.

Lapkričio mėnesį labiausiai pabrango švietimo, poilsio ir kultūros prekės bei paslaugos,

išaugo išlaidos būstui, kurio energijai. Gamintojų parduotos pramonės produkcijos kainos per lapkritį padidėjo 4.2%, per vienuolika šių metų mėnesių — 25.9%.

Buvęs Estijos premjeras suimtas už kyšininkavimą

Talinas, gruodžio 1 d. (BNS) — Indrek Toome, paskutinis sovietinės Estijos ministras pirmininkas nuo 1988 iki 1990 metų, buvo suimtas Taline lapkričio 28 d., bandydamas papirkti Estijos gynybos policininką. Toome jam siūlė 30,000 kronų (2,400 dol.), kad neteisėtai išrūpintų tris Estijos pasus, kurių prašė rusus verslininkas sau ir savo šeimai; jie jau anksčiau buvo davę melagingas žinias apie save, bandydami gauti Estijos pilietybę.

Toome siūlė kyšių gynybos policininkui, prašydamas, kad jis „sutvarkytų“ pasus, ir sekančią dieną, policininko paprašytas, sugrįžo. Jo visas pasikalbėjimas buvo užfiksuotas video juostoje ir Toome buvo suimtas.

Po to, darant kratą Indrek Toome bute, buvo rastas krovinių šaudmenų automatiniams ginklams. Toome bus laikomas kalejimo Taline iki gruodžio 8 d., kol bus surinkti parodymai jo teismui. Jei bus pripažintas kaltu, jam gali būti taikoma pinigine bausmė arba dveji metai kalejimo. Estijos vidaus reikalų ministras Kaido Kama pareiškė, kad ateityje verslininkai bus mažiau linkę papirkti Estijos pareigūnus.

Paskirti Seimo kontrolieriai

Vilnius, gruodžio 8 d. (Elta) — Seimas paskyrė penkis Seimo kontrolierius. Seimo kontrolieriumi karinių ir joms prilygtų įstaigų pareigūnų veiklai tikrinti paskirtas Julius Jasaitis, kontrolieriais valstybės įstaigų pareigūnų veiklai tirti — Stasys Stasys ir Algirdas Taminskas. Kontrolieriais vietos savivaldybių įstaigų pareigūnų veiklai tirti paskirti Algirdas Jankauskas ir Nijolė Šidagienė.

Seimo kontrolierių institucija pradės veikti nuo kitų metų pradžios. Pagal šią metų pradžioje priimtą įstatymą Seimo kontrolieriai tirs piliečių skundus dėl valstybės ir savivaldybių pareigūnų piktnaudžiavimo ar biurokratizmo.

Vyriausybė pritarė rekonstrukcijai

Vilnius, gruodžio 8 d. (Elta) — Pirminis Mažeikių „Naftos“ rekonstrukcijos etapas pagal amerikiečių kompanijos ABB Lumus Crest, Inc., pasiūlytą projektą kainuos apie 85 milijonus dolerių. Šią sumą nurodė ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius.

Nymatyta pastatyti benzininio mašinos stotį, rekonstruoti valymo įrengimus, sukaupti apyvartinių lėšų. Į projekte numatytos sumos 20 mil. siūloma skirti apyvartiniam fondui. Dalis jo būtų naudojama projekto realizavimo reikmėms, o už 17 mil. dol. kitamet būtų galima nupirkti 2.4 mil. tonų naftos žaliavos.

KALENDORIUS

Gruodžio 10 d.: Melchijadas, Angelina, Spindulė, Žydrė. 1948 m. Jungtinės Tautos pasirašyta Žmogaus teisių deklaracija.

Gruodžio 11 d.: Trečias Advento sekmadienis; Damazas, Artūras, Valdis, Dirvonė. **Gruodžio 12 d.:** Šv. M. Marija Gaudalupėje, Šv. Joana Pranciška de Chantal, vienuolė (mirė 1641 m.); Gilmintas, Vainė, Gaiva.

Gruodžio 13 d.: Šv. Liucija, mergelė, kankinė (283-303 m. Sicilijoje); Odilija, Kastytis, Šviesis.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

ATEITININKŲ FEDERACIJOS VALDYBOS POSĖDIS

Ateitininkų namuose, Lemon-te, gruodžio 2 d. vyko jau savo kadenciją bebaigiančios valdybos posėdis.

Federacijos vadas Juozas Polikaitis apibūdino savo vėliausios kelionės į Lietuvą išpūdžius ir kalbėjo apie planuojamą kitą kelionę pas Lietuvos ateitininkus.

Šiuo metu Ateitininkų federacijos valdybai rūpi Tarybos rinkimai (bus renkami 7 Tarybos nariai, atstovauti ateitininkams už Lietuvos ribų), ateitininkų turto atgavimo reikalai Lietuvoje, „Ateities“ žurnalo gyvavimo klausimai ir, žinoma, ateitininkų veikla abipus Atlanto.

Po planuojamos kelionės į Lietuvą, Federacijos vadas Polikaitis tikisi turėti tikslesnę informaciją apie Ateitininkų rūmus Kaune. Iki šiol žinios sklido abipus Atlanto. Šiuo atveju bus gaunamos naujausios informacijos tiesiog iš Lietuvos ateitininkų ir jų patarėjų, kuriems buvo pavesta domėtis šiuo reikalu. J. Polikaitis žada paskelbti tiksliai informaciją Ateitininkų skyrių „Drauge“ ir teikti pranešimus šiuo reikalu. Jis yra padaręs nemažai nuotarkų ir apžiūrėjęs visas patalpas ir jau gerai susipažinęs su rūmų pastato stovu.

Tarybos rinkimams yra sudarytas Rinkiminių komitetas Clevelande: Pranas Razgaitis, pirm.; Birutė Kasparavičienė, Živilė Vaitkienė ir Nijolė Balčiūnienė. Kandidatus pasiūlo 10 pasirašiusių asmenų (gavus kandidatų sutikimą). Iš viso Ateitininkų taryboje jau yra 8 nariai Lietuvoje (jie buvo išrinkti Ateitininkų kongreso metu) ir 7 nariai už Lietuvos ribų. Galvojama, kad ateinanti ateitininkų konferencija vyks 1996 m. pavasarį Lietuvoje, kai pasibaigs Juozo Polikaicio prarasta kadencija Ateitininkų federacijos vado pareigose. Numatoma, kad 1995 m. sausio mėn. Ateitininkų namuose vyks posėdis ir pasitarimas kadenciją baigiančių Tarybos ir valdybos narių.

Šiuo metu į Lietuvą siunčiama 180 „Ateities“ numerių. Buvo diskutuojama įvairios galimybės apie „Ateities“

žurnalo prenumeratų gavimą ar perspausdinimą Lietuvoje. Daug kas yra pareiškęs norą turėti krikščioniškos orientacijos žurnalą Lietuvos jaunimui. Lietuvos ateitininkai turės sudaryti konkrečius planus tokio tikslo įgyvendinimui. Tuo tarpu, nenumatoma, kad „Ateitis“ ateinančių metų pradžioje jau būtų leidžiama Lietuvoje, nors žinias ir straipsnius apie Lietuvos ateitininkų veiklą miečiai spausdins čia leidžiama „Ateitis“.

Ateitininkų veikloje už Lietuvos ribų, Federacijos valdybą pasiekė tokios žinios:

- Gražiai praėjo kursai Padėkos savaitgalį. Nuotaika buvo gera. Dalyvavo 17 moksleivių ateitininkų. (Šis savaitgalis jau buvo aprašytas spaudoje.) Didelis rūpestis dar lieka naujos Moksleivių Ateitininkų centro valdybos suformavimo (ir rinkimų) klausimas.

- Nedaug girdima apie studentų ateitininkų kursus, vykusių Dainavoje spalio mėnesį. Vėl girdisi žinios, kad dabartinė centro valdyba jau baigia kadenciją, jos nariai išsisklaido į kitus universitetus tolimesnėms studijoms ir tuoj kils rūpestis — kas bus jų vietoje?

- Čikagoje šį rudenį vėl praėjo „Ateities“ akademinis savaitgalis. Savaitgalio iniciatoriui ir ilgamečiui savaitgalio planuotojui taip pat gali pritrūkti jėgų. (Daug kas sugeba tokių savaitgalių temas ir kalbėtojus kritikuoti, arba visai tokiuose savaitgaliuose nedalyvauja, bet tokie asmenys nepasisiūlo dalyvauti nei organizaciniuose komitetuose, nei siūlo kalbėtojus.) Tai bus dar vienas Čikagos ateitininkų rūpestis 1995 m. vasarą ir rudenį.

Atrodo, kad informacijos perdavimas yra vienas iš įdomiausių priemonių ir kliūčių bet kuriai organizacijai. Bus idomu stebėti ir dalyvauti informacijos pasikeitime su ateitininkais ne tik Šiaurės Amerikoje, bet Lietuvoje ir Europoje už jos ribų. Ateitininkų nėra daug, bet reikia manyti, kad mūsų veikla plati ir stengiamės būti vienini.

R. Kubiliūtė

ŽIEMOS KURSAI VYRESNIEMS MOKSLEIVIAMS

Gruodžio 26 - sausio 1 dienomis kviečiami 11-to - 12-to skyriaus ir 1-mų metų studentai į žiemos kursus Dainavoje. Dr. Vytautas Vygantas ir dr. Vėjas Liulevičius koordinuoja penkių pilnų dienų programą, kurioje yra sutikę dalyvauti kun. Algis Gudaitis, SJ, seselė Ignė, dr. Dalia Sirmuntaitė-McGary, Audrė Budrytė ir kiti. Kun. Algis, daug metų dirbęs su Lietuvos jaunimu, šiuo metu Bostono kolegijoje siekiantis religinės pedagogikos magistro laipsnio, bus kursų kapelionas. Plačiai pasižymėjusi savo veikla išeivijos ir Lietuvos jaunųjų tarpe, „Neringos“ stovyklos ilgametė vadovė seselė Ignė ves religinių temų diskusijas ir užsiėmimus. Dr. Da-

lia Skirmuntaitė-McGary, a.a. kun. Stasio Ylos vestų kursų dalyvė ir ilgametė ateitininkė, šiuo metu Capitol Universiteto, Columbus, OH, dekanė skaitys paskaitas apie universiteto vaidmenį jauno žmogaus intelektualiniame brendime. Audrė Budrytė, buvusių kursų dalyvė, dramos studijas baigusi Northwestern universitete ir vaidinusi teatre Lietuvoje, o šiuo metu Čikagoje, kalbės apie kūrybinį pašaukimą, dalindamasi su kursantais savo asmenine patirtimi. Laukiame gausaus susidomėjimo ir vyresniųjų moksleivių dalyvavimo. Prasoje registruotis skambinant (708) 386-7374. Praneškite registratorei kaip atvyksite ir kada išvažiavsite iš Dainavos.

Dalis moksleivių ir studentų ateitininkų šventėje, Detroite, seka programą.

„ATEITIES“ SAVAITGALIS JAU ISTORIJA

Tęsinys

Sekmadienį pradėjome
šv. Mišiomis

Sekmadienio rytas atėjo kaip dar vienas liudininkas nuostabiam šių metų rudeniiui. Važiuojant į Lemontą, klevai dar žavėjo savo geltonais, oranžiniais ir net raudonais lapais.

„Ateities“ savaitgalio dalyviai sekmadienį rinkosi į Palaimintojo Jurgio Matulaičio koplyčią Lemonte. Mišių auką atnašavo misijos klebonas tėvas Algirdas Paliokas, SJ, ir prelatas Juozas Prunskis. Kun. Paliokas pamokslu atkreipė klausytojų dėmesį į sekmadienio skaitymus, kurių abu yra apie našles. Sereptejo artėja badas, o svetimšalis našlei sako: atiduok man viską. Parodytas pasitikėjimas atneša išgelbėjimą. Net kai po kiek laiko miršta našlės sūnus, Elisas jį prikelia. Tokį pat pasitikėjimą, vėliau, Jėzaus laikais, parodo našlė, kuri imeta skatiką į šventyklos išdo skrynį. Ji viską imetė — visus savo išteklius.

Mūsų gyvenime irgi būna daug apsisprendimo valandų, kai reikia aukoti ir aukotis, ir tada sunku pasitikėti Dievu. Dvi našlės lieka mums pavyzdžiai didelio pasitikėjimo Dievu.

A. Saudargas susitinka
su visuomene

Po Mišių — didžioji Lietuvių centro salė pilnutėlaitė žmonių, kurie, pasirūpinę kava ir pyragu, laukia Algirdo Saudargo pranešimo. Į susirinkusius kreipiasi Bronė Nainienė ir kviečia Joną Pabedinską supažindinti su svečiu.

Algirdas Saudargas dėkojo už svetingą jo priėmimą. Labai atvirai sakė savo nuomonę, nes žinojo, kad Lietuvos reikalai mums visiems svarbūs. Ir jis pats turėjo, kad ir trumpą pergyvenimą, ką reiškia tremtinio dalia. „Sausio 13-tosios naktį mano ir jūsų pažįstami stovėjo prieš rusų tankus. Būnant Varšuvoje per telefono ragelį girdėjosi šūviai Vilniuje. Staiga pajutau — nesitikėjome tokios žiaurios reakcijos. Aš žinojau Varšuvoje, mano šeima Vilniuje — kada pamatysiu artimuo-

sius? Vieno momento pergyvenimas — vieną akimirka pajutau tremtinio dalį.

Vieną kartą, bartydamas Kazio Būgos raštus, užtikau jo apmąstymus apie žodį „tauta“. Duoda pavyzdį: „jis niekaip negali savo tėviniiais nutausti“. Būgai „nutausti“ reiškia nustoti ilgtis tėvynės, o „tausti“ reiškia: rūpestingai ilgtis tėvynės. Antanas Maiceina/Jasmantas eilėraštyje kalba apie Rūpintojėlio „rūpestingą ilgę“. Ten, kur yra rūpestingas ilgesys tėvynėi, yra didelė dalis Lietuvos. Visame pasaulyje yra Lietuva. Buvo liūdna, kai pačioje Lietuvoje žmonės pradėjo nustoti ilgtis tėvynės. Lietuva yra daugiau, negu geografinė sąvoka. Ta Lietuva, kuri yra mūsų idėja — skatins mus dirbti, kurti, siekti šviesaus tikslo.

Norėčiau papasakoti apie Krikščionis demokratų Lietuvoje. Krikščionims demokratams labai lengva ir kartu labai sunku. Lengva, kadangi gali savo programą reikšti seniausiomis pasaulio kalbomis, kad ir „Veni, Creator Spiritus...“ Sunku, nes negalime meluoti. — Dvasia sklendo po Lietuvą. Einant Gedimino prospektu, pribėgo jaunuolis, prisistatė: „Esu ateitininkas“, ir kvietė dalyvauti konferencijoje „Drauga kurti“. Vien šitaip pavadinti svarstybas yra įžvalga. Jei yra jaunimas, kuris turi drąsą kurti, jie atnaujins Lietuvą.

Apibūdinsiu susidomėjimą Lietuva trumpais štrichais. Didžiosioms valstybėms buvo svarbu, kad Rusijos kariuomenė būtų išvesta iš Baltijos valstybių, iš Vokietijos. Didžiųjų valstybių susidomėjimas baigėsi, bent šis etapas. Dabar priklausys nuo mūsų.

Rusai mėgsta aiškią poziciją ir gerbia ją. Gal nebuvu patenkinti Landsbergio pozicija, bet ją suprato. Dėl karinio tranzito: rusai stengiasi suvėlti prekybos ir karinio tranzito klausimus. Rusai nori gauti Lietuvos parašą ant dokumento. Lietuvos vyriausybė blaškosi. Yra paruoštas tranzito taisyklių variantas, kuris yra ne visai geras, bet Česlovas Stankevičius yra pa-

ruošęs geresnį. Visi susitikimai su rusais yra labai svarbūs. Buvau šokiruotas mūsų vyriausybės atstovų nepasiruošimo. Teko ir respublikos prezidentą apginti — kodėl jis to ar kito nepamatinęs kalboje Jungtinėse Tautose. Dveji metai vyksta vyriausybei kursai, apmokymas kaip pasaulis tvarkosi. Lietuvai tai pavojinga“.

Po pranešimo buvo klausimai ir diskusijos, kuriose dalyvavo Stasys Baras, Indrė Tijiūnienė, prelatas Juozas Prunskis. Su svečiu iš Lietuvos reikėjo atsiveikinti, nes turėjo skubėti į aerodromą skrydžiui į konferenciją Briuselyje. „Ateities“ savaitgalio dalyviai pasilikę sekmadienio pietums Lietuvių centre, vėliau persikėlė į Ateitininkų namus, kur jų laukė kava ir pyragai. „Ateities“ savaitgalio rengėjai ypač dėkingi A. Ankienei, kuri savaitgalio dalyvius apdovanojo Baltic Bakery skanumynais.

L. Šakėnas
(Bus daugiau)

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-595-2802

Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd., trečd. ir penkd. 9 v.r. - 3 v.p.p., ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Šešt. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas.
Prilma „Medicare Assignment“.
Sumokama po vizito.

DR. DOMAS LAPKUS

Praktika su
Dr. McEligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUCIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orlando Park
708-349-8100

10 W. Martin, Naperville
708-355-8776

Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-857-8383

DR. ELIGIJUS LEIS

AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
4149 W. 63rd St.
Tel. (312) 735-7709
217 E. 127th St.
Lemont, IL 60439
Tel. 815-723-0353

Pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS

DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131

Valandos pagal susitarimą

ILLINOIS PAIN TREATMENT INSTITUTE

Skausmo gydymo specialistai
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-726-4200
Eliot 708-622-1212
McHenry 815-344-5000, ext. 6506

EVERGREEN PARK X-RAY

DR. E. RINGUS RADIOLOGAS
9760 S. Kedzie
Tel. 708-636-6500

Val. 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKLIS

DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113

Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES

DR. BOB DOKHANCHI
Dantų Gydytojai
Pensilvanijos valdymo
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 312-735-5556
4707 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 708-352-4487

Čikagos studentai
ateitininkai

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV.....	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV.....	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro paštu.....	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida.....	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu.....	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida.....	\$55.00	\$35.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

DALIA E. CEPELE, D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ

DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Matteson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. VILJA KERELYTĖ

CHIROPRAKTIKA
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. (312) 582-0221
Valandos susitarus

DR. VILIUS MIKAITIS

ŠEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
15505 — 127 St., Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

LINAS A. SIDRYS, M.D.

Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokių į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

Dr. RAIMUNDAS RUGINIS

Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie

Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880

Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VILINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center.
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563

Tel. 708-527-0090

Valandos pagal susitarimą

VIEŠPATS YRA MŪSŲ TARPE

Trečiąjį Advento sekmadienį Bažnyčia kviečia mus džiaugtis, nes mūsų išganymas arti — anot pranašo Sofonijo, Viešpaties padarytas prieš mus nuosprendis dėl mūsų nuodėmių yra panaikintas. Nors žinome, jog dėl to, kad Kristus gyveno žemėje ir už mus mirė, ši pranašystė jau išsipildė, bet kai gyvenimas tampa mums sunkus — ar dėl šeimyninių problemų, ar dėl ligos, ar kitų nelaimių — vėl pradėdame gyventi pirmosios Sofonijo knygos dalies nuotais. O jos žymiai skiriasi nuo tos, kuri parinkta šiam sekmadieniui, kad duotų mums adventinės vilties.

Sofonijos pranašavo 7-me šimtmetį prieš Kristų, Jeremiho veiklos pradžioje. Pagrindiniai nusikaltimai, kuriuos jis smerkė, buvo stabų garbinimas ir nepasitikėjimas Dievu. Bet Sofonijas išsiskiria iš kitų pranašų, tuo, kad jis daugiausia dėmesio skiria Dievo rūstybei. Iš Sofonijo knygos (Sof 1:15-16) lotyniško vertimo paimta garsioji „Dies irae“ atkartotinė, kuri išaukštinė kūrybos, vaizduojant paskutinio teismo dieną ir žmogaus pražūtį: „Ta diena bus pykčio diena, diena sielvarto ir skausmo, diena pražūties ir siaubo, diena tamsos ir sutemų, diena juodų debesų, diena rago garsų ir kovos šauksmų prie įtvirtintų miestų ir didingų tvirtovių bokštų“.

Ypač šiais laikais, kai besibaigiantis tūkstantmetis pagauja vis daugiau vaizduoties pasaulio pabaigos būkštavimų, nedaug skatinimo reikia, kad žmonės visur įžiūrėtų besieriantį Dievo rūstybę ir įvairias „Dievo rykštes“. Bet po Kristaus atėjimo žinome, kad Dievo bausmė ir sunaikinimas nėra paskutinis jo žodis žmogui, nepaisant, kiek prasikaltusiam. Žinome, jog Dievas Tėvas į žemę atsiuntė savo Sūnų kaip tik dėl to, kad žmonės jautėsi taip nuodėmės pavergti, kad nebeturėjo vilties iš viso turėti kitokių ryši su Dievu, kaip tik nesikaltėli ryši su bausmės vykdytoju. Bet mes, krikščionys, Kristuje pažįstame kitokią Dievą: Dievą, kuris yra arti nusidėjėlių ir nuolat juos kviečia mesti vergavimą nuodėmei, kuris pats savyje patyrė žmonių silpnumą ir net stebuklingai jiems padeda.

Didžiausia Sofonijo knygos dalis (iš viso joje tik trys skyriai) yra ateinančios Viešpaties Dievo pranašystės, kai Viešpats savo rūstybėje išliks net iki ant

stabų garbintojų Jeruzalėje, bet ir ant Dievo išsirinktą tautą persekiojusių tautų. Sofonijo pranašystėje Dievas žada Jeruzalei, kad jai nebereikės gėdytis, nes savo rūstybėje jis pašalins iš jos tuos, kurie save statė dievais, melavo ir kitaip išnaudojo bei engė Dievo išsirinktą tautą. Todėl teisiesiems Jeruzalės žmonėms yra skirta Sofonijo pranašystės pabaiga, kurią girdime šio sekmadienio pirmame skaitynyje (Sofonijo 3:14-18): „Krykštauk, Siono dukra! Džiūgauk, Izraeli! Džiaukis ir linksminis iš visos širdies, o dukra Jeruzale! Viešpats panaikino tau padarytą nuosprendį... Viešpats, Izraelio karalius — tavo viduje: daugiau nebereikės tau bijotis nelaimės“.

Kai dienos trumpėja, o naktys ilgėja, kai artėja džiaugsmo šventė Kalėdos, o kai kuriose mūsų šeimose šiuo metu tik skaudžiai išryškėja kaip toli esame nuo tos dieviškos meilės ir džiaugsmo idilės, būtina įsiviešinti Sofonijo pranašystės žodžius: „Viešpats panaikino tau padarytą nuosprendį“, ir jis pats — tas, kuris iš tikrųjų valdo ne tik tavo gyvenimą, bet ir pasaulį „yra tavo viduje“, nors taip lengva tą užmiršti, ieškoti Viešpaties kitur, kitose gyvenimo aplinkybėse, kitose profesijose, kitokioje šeimoje.

Kaip girdime šio sekmadienio Evangelijoje (Luko 3:10-18), ir šv. Jonas Krikštytojas, kuris pranašavo, kad baisyti Viešpaties Diena čia pat, atsivertimą suprato labai gyvenimiškai: kad tie, kurie turi drabužių ar maisto, turi dalintis su tais, kurie neturi. Jis nesakė muitininkams mesti savo pragyvenimo šaltinį, o tik „nereikalauti daugiau, negu jums nustatyta“. Okupanto kariuomenės kariai taip pat nereikėjo pasitraukti iš tarnybos, o tik nieko nesikrausti, melgagingai nekusti, tenkintis savo alga.

Turime pagrindo džiaugtis kartu su šv. Paulium, rašančiu (Fil 4:4-7) Filipų miesto tikintiesiems: „Visuomet džiaukitės Viešpatyje! Ir vėl kartojau: džiaukitės!... Viešpats yra arti!“ Jis yra mūsų tarpe, nors kartais sunku jį atpažinti. Jis nori mums padėti, nors kartais norime jo pagalbos priimti, nes turėtume pasikeisti. Bet šv. Paulius mus stiprina ir ramina: „Per daug nesirūpinkite, bet visose reikaluose malda ir prašymu su padėka“ išsakykite

MONTAŽĖLIS APIE PRAEITĮ, DABARTĮ IR ATEITĮ

VYTAUTAS VOLERTAS

Viskas čia bus artima: pora dešimtmečių atgal, vakar ir šiandien, pora mėnesių priekini.

Gal 1974 m. rudenį mūsų namuose vyko apylinkės jaunimo susibėgimas. Jame kalbėjo Aleksandras Štomas, sovietinis disidentas, vos spėjęs iš okupuotos Lietuvos išvažiuoti. Jauni žmonės žavėjosi. Stebėjome ir mes su dr. V. Maciūnu, dar ilgai svečią kamantinėje, jaunimui išbėgiojus. Štomas tvirtino — Sovietų Sąjunga baigiasi, komunistų partija suirusi, ateina kiti laikai. Netikėjome, o jis — vėliau paaiškėjo — buvo teisus.

Antrasis šauklys — Tomas Venclova. Į Vakarų jis atnešė panašią žinią — Sovietija baigiasi. Bet į juos buvo žvelgiama šaltokai. Pirmą, jų istorijos (asmeninės) labai glaudžiai rišosi su komunizmu. Antra, ir Vakaruose jie laikėsi toličiau nuo lietuvių, tik prie kairesnio, prie Akiračių, kranto priplaukdam. Jie abu apie Sovietiją kalbėjo tiesą.

Neįtikėtinas buvo Sąjūdis Lietuvoje. Tokiai daugumai inteligentijos sueiti, taip artimai bendrauti, taip drąsiai jaustis, tokia teisybė tarti Vilniuje atsilankiusiam Gorbachiovui... O lietuviai komunistai? Jie taip pat Sąjūdį dalyvavo, taip pat nuo Maskvos nusisuko. Neįtikėtinas buvo Baltijos kelias — ranka rankon nuo Vilniaus iki Talino. Laisvės, gyvybės!

Taip buvo. Gaila, kad dabar yra kitaip.

Neįtikėtinas yra Lietuvos prezidento A. Brazausko tvirtinimas Čikagoje: Lietuvos komunistų partijos rankos yra svarios, komunistai Lietuvos nenaišino, nevargino, o kas įvyko, įvyko įvairių tarnybų, kaip Čeka, NKVD, GPU, KGB, iniciatyva. Komunistai dėl genocido nekalti.

Švarumas, baltumas komunistų rankelių... Pastatyk juos visus apie rėčką — Lenina, Stalina, Šniečką, Gedvilą, Kogoną, Zimaną — ir teminko šventą duonėlę...

Šitokia kalba prezidentui netinka. Juk tai netiesa. Kaip savo rūpesčius, prašykimu jo pagalbos, kad panašėtume į Jėzų, kuris nori per mus žemėje kurti Danguos karalystę.

Aldona Zailskaitė

tada su kitais reikalais, apie kuriuos jis pareiškia nuomonę? Kiek ten yra teisybės, valstybės gyventojams tariamos? Kaip su tarpvalstybinėmis sutartimis, su krašto ekonomika, su privatizacija, su šimtais kitų klausimų?

Ar ne komunistų partija viską valdė ir Sovietijoje, ir Lietuvoje? Ar ne CK ir pirmasis sekretorius skyrė ir prižiūrėjo ministrus, kitus pareigūnus bei kiekvieną administracijos žingsnį? Ar ne Leninas įkūrė Čeką, kuri po pirmųjų 10 mėnesių savo veiklos jam atnešė 11,000 nužudytųjų sąrašą, o dar tiek pat į tą sąrašą neįtraukė? Ar ne iš Čekos išsivystė visos baisiosios tarnybos? Nejaug mūsų prezidentas šios istorijos nežino? O kas pasirašė pirmąjį gyventojų trėmimo įsakymą Lietuvoje? Ar ne Šniečkus? Kokios jis buvo partijos?

Ką ir bekalbėti, ką ir beteisinti... Tasai A. Brazausko pareiškimas yra nesuprantamas, nors tai vyriausiojo Lietuvos administratoriaus kalba.

Nespėsime apsisukti, o jau prisitartins Vasario 16. Visa Europa, JT, NATO ir JAV pralaimėjo Bosnijoje. Pralaimėjo didieji, garsieji taikos, laisvės, teisingumo šaukliai. Kažkada stebėjome, kad niekas negynė Lietuvos. O kas ją šiandien gintų, jei saulelė serbų sugebėjo ant menčių patiesti visą pasaulį? Kas gintų, jei Lietuvos vyriausybė padarytų klaidų sutartyse su Rusija? Ar galima tikėti, ką tos sutartys nusako, kai girdime pareiškimus apie komunistų partijos nekaltybes?

Vasario 16 yra 1918 m. isto-

Kupiškėnai š.m. liepos 17 d. šventė savo miesto įkūrimo sukaktį. Ta proga pašventinta miesto vėliava, kurioje įrašyti ir įkūrimo metai — 1529-tieji.

rinis įvykis, mūsų ir visų lietuvių kartų sąmonėje įrašytas nepriklausomybės gynime paaugotų gyvybių kaina. Ar tai čia yra tik retorika? Ar mirtis tik tušti žodžiai? Ar savanoriška auka nevertinama? Ar 1918-1920 žuvusieji yra menkesni už 1990 sausio 13 aukas? Vasario 16 įspėjantį kalba ir apie šiandieną, kalba ir apie ateitį. Vasario 16 ir ją sekę įvykiai atnešė Kovo 11, kuri taip pat jau ne už kalnų kalnelių.

Likimas davė Lietuvai ne pačią blogiausią vietą Europoje. Ir žemelė pakenčiama, ir upių, ežerų apstu, ir jūra šliejasi, ir nereikia uolomis karstyti, menkas ožkelis ganant, kaip yra vargingesnėse šalyse. Tačiau mus priglaudė prie rusiškų meškos, ispraudė tarp Hitlerio arijų ir Stalino slavų. Rusija ženginėjo ir ženginėjo per mūsų galvas, niokojo ir niokojo tautą, per paskutinį pusšimtį metų iškraipė žmones, prismaigstė kažkokių „sovieticus“ (net ne Homo, net blogesni už Homo). Kelis šimtmečius rusai stabdė mūsų kultūrinę pažangą, o pasaulio politikai su geografais neteislingai mus dar arčiau prie jų spaudė, Rytų Europos gardan skirdami. O juk nesame Europos rytuose. Lietuva yra Europos šiaurėje.

Mums yra palankus paskutinis JAV politinis persiorientavimas — Baltijos valstybės skiriamos į Šiaurės Europą. Tai Danija, Švedija, Norvegija, Suomija, Lietuva, Latvija, Estija. Nors dėl to duonos Lietuvoje nepagausės, bet šis skirtingas žvilgsnis pasaulio opinijoje baltų netapatins su slavais, nuo kurių labai skiriamės. O jei rusai dėl Karaliaučiaus ar dėl Baltijos uostų bandytų naujas sukybes, būtų galima šaukti, kad iš savo erdvės veržiasi į jiems svetima, į Šiaurės Europą.

Ar tada mes apgintų NATO, ir JT? O JAV tikrai okupacijos nepripažintų.

Daug lašų akmenį pratašo

Lietuva — ne Rusija. Net ir rusai, kurie Sovietų Sąjungos laikais turėdavo progą apsilankyti Baltijos valstybėse, ypač Lietuvoje, matė griežtą skirtumą tarp kasdienybės Rusijoje ir mūsų tėvynėje. Tą jie prisipažįsta straipsniuose, šiuo metu dažnokai pasirodančiuose JAV spaudoje. Pagal rusus, Lietuva jiems jau buvusi Vakarų Europos šalis: kita kultūra, aukštesnis gyvenimo lygis, daug liberalesnės gyventojų nuotaukos, nepaisant tos pačios — komunistinės — valdymo sistemos. Penkiasdešimt okupacijos metų Lietuvos savito veido nepanaikino, bet galbūt jį dar labiau išryškino.

Tačiau Antrojo pasaulinio karo metu į Vakarų pasitraukę lietuviai, po nepriklausomybės atstatymo turėję galimybę vėl aplankyti tėvynę ar net ilgiau joje pagyventi, pasikeitimą tuoj pastebėjo, ir tai blogia linkme. Prasidėjo įvairių neigiamybių skaičiavimas ir atsirado „homo sovieticus“ sąvoka. Tai sovietinio auklėjimo suluošintą dvasios žmogus, pakeitęs tikrojo lietuvių charakteristiką.

Dalis tų kaltinimų kilo dėl dešimtmečių besitęsusių tėvynės „meilės iš tolo“, kuri nostalgijos rūkuose paskandino bet kokias, ir prieškariniais laikais egzistavusias, neigiamybes, palikdama tik šviesius atsiminimus. Bet didžioji dalis priekaištų, deja, turi pagrindą: šiuolaikinės kasdienybės — politinės, ekonominės, moralinės — pagyrimo lapais negalėtume apdovanoti.

Jeigu kas negerai, reikia taisyti. Tai paprasta gyvenimo taisyklė. Tad ir mūsiškiai, vos subyrėjus visoms užtvarams į Lietuvą, skubėjo su įvairiopa pagalba: ir patarimais, ir siuntiniais, ir kuo tik kas išmanė. Čia vėl susidurta su keblumais. Ekonominė parama buvo ir yra be jokių atsikalbinėjimų primama, o su patarimais bei pamokymais ne visuomet norimų rezultatų pasiekama — „mokiniai nelabai nori mokytojų klausyti“. Ir taip ne vienas geranoris ekonomistas, verslininkas, šio ar to specialistas, nuvykęs į Lietuvą savo vakarietiškomis žiniomis pasidalinti, netrukus „atsikando danti“, grįžo nusiplieskę, negalėdamas suprasti, kodėl nebuvo sutiktas su pagar-

ba, apipiltas dėkingumu arba bent mandagiai iškalbasytas.

Galbūt lengviau tą reiškinį galima suprasti, palyginus su Taikos korpuso (Peace Corps) savanorių patirtimi Rusijoje („Chicago Tribune“, gruodžio 4). Būrys jaunų amerikiečių idealistų, apsiginklavę „vakarietiškomis specialybėmis“, ypač smulkaus verslo srityje, nuvyko į Rusiją padėti gyventojams išsikapstyti iš sovietiškojo palikimo klampynės ir pereiti į pelningą rytojų. Kaip daugelis žino, Taikos korpuso nariai jau daug patirties turėję ir daug gerą padarę įvairiose, ypač labiau atsilikusiose, pasaulio šalyse. Kadangi Rusija nėra laikoma per daug atsilikusi, tai ir problemų nesitiktė. O tų problemų tuoj atsirado, dvejopų: nesibaigiantis biurokratizmas ir gyventojų abejingumas, nepasitikėjimas gera svetimišaliu valia. Rusų sąmonėje „savanoriški darbai“ tebedvelkė Stalino era, kai nepaklusnūs komunistiniam režimui žmonės buvo vežami „savanoriškiems“ darbams kasyklose, miškuose ir kitur. Pirmasis klausimas amerikiečiams dažniausiai buvo: „Kuo nusikaltai Amerikoje, kad turėjai čia atvykti?“ Juk niekas laisva valia nesiveržia į giliausius Rusijos užkampius padėti nepažįstamiems žmonėms... Net nuosirdžiausi pasiaiškinimai abejonių neišsklaidė, tad ir Taikos korpuso savanorių pastangos negalėjo duoti norimų vaisių.

Reikia suprasti, jog ir Lietuvoje daug dešimtmečių buvo ta pati valdymo sistema su visais priedais: nepasitikėjimu svetimišaliais, savanaudiškumu, „plaukimu pasroviui“, leidžiant partijai daryti visus sprendimus. Net ir prie geriausių norų, užtruks nemažai laiko, reikės dar daugiau kantrybės — ir mūsų tautiečiams Lietuvoje, ir nuvykstantiems ten iš užsienio — kol viskas išsilygins. Viena aišku: reikia tikėti kai kurių vyriausybės atstovų kvietimu atvykti į Lietuvą ir pasidalinti užsienyje įgytomis žiniomis. Ilgainiui jos vis tiek padarys skirtumą ir bus įsisavintos. Juk viešas lašas „akmens nepratašo“, bet daugelis, jeigu pakankamai ilgai „laša“, prakerta ir kiečiausiame akmenyje duobutę.

KARELIJOS ŠILŲ KŪDIKĖLIS JĖZUS

EDZARD SCHAPER

Vertė Jonas Dainauskas

3

Liepė tik Sanavuoriui, kad pažymėtų ant žemėlapių namą, kuriame rado kūdikį ir miną po jo lovelę. Po to kiti pranešė savo žvalgymo duomenis.

Po visų būtinų apsaugojimo priemonių užėmė tą kluoną, jame rado šiek tiek šieno, kuris jų guoli padarė kiek minkštesnį. Pirmą sargybos pamainą paėmė Jantinen. Draugai, kurie tuojau pat užmigo, nepastebėjo to, kas per porą kitų dienų tapo normaliu reginiu ir visai neteko juokingumo pobūdžio: kai apšepęs, barzdotas Jantinen atsargiai ėmė iš duonmaišio sausos duonos gabalą, ilgesnį laiką jį grumulojo, o po to, kiek palinkęs virš kūdikio, pirštais dėjo jam į burną tą rūgštąką maisto košelę. Davė tai, ką turėjo, vienintelį daiktą, kurio pagalba turėjo viltį kūdikį išlaikyti gyvą. O nuo savitos grumuliavimo ir „penėjimo“ formos, kaip tai vėliau draugai pavadino, atsiskakė tik tiek, kad jų patarimu toliau naudojo šaukštą, kuriuo dėjo kūdikiui į burną savo pergrumuliuotą maistą. Dar tą patį vakarą vaikiškūstis gavo pelikano maistą, kurį godžiai suvalgė prie aptemdytos lemputės šviesos. Vėliau Jantinen prikėlė draugą, kurio eilė buvo budėti, o pats atsigulė miegoti su vaiku ir automatinio pistoleto ant krūtinės. Paryčui, prieš pradėdam grįžimo kelią, draugai buvo antrojo maitinimo liudininkai. Po to grandinis kūdikio veidą nuplovė pirmos pagalbos marlės gabalėliu — visa tai — kaip pasakė, jam tėra paprastas dalykas, nes jis gi namuose turįs porą mažų vaikų.

Draugai berniuką pradėjo vadinti Ivanu ir tuo vardu klausinėjo apie jo sveikatą. Jantinen tada kiek pakeldavo skarą, kuria kūdikis buvo apgaubtas ir rodė miegančio berniuko veidelį, tamsių plaukelių apsuptą. Berniukas galėjo turėti ne daugiau kaip metus amžiaus ir, sprendžiant iš jo rausvų skruostų, jam nieko anksčiau netrūko. Kai patrulis pakilo keliauti, Jantinen kūdikį susupo į antklodę bei brezentą ir pasikabino tai sau aukštai ant kaklo, kad ryšulėlis ne per stipriai tabaluotų. Taip jis turėjo laisvas rankas. Dabar stūmėsi truputį labiau sulinkęs dėl to svorio, kuris jam karojo nuo menčių iki krūtinės ir buvo pritvirtintas diržu. Heiskanen ir kiti draugai žiūrėjo į jį su abejonėmis. Leitenantas net pasakė, jog nežina, kaip toliau viskas vyks.

— At, viskas bus gerai, — atsakė ramiai grandinis, ištiesdamas nugarą.

Tačiau dėl to svorio, kabančio jam ant kaklo, smilkinų gyslos pritvinko krauju.

Savanuori pažadėjo jį pavaduoti. Vaiko čia negalima palikti, pasakė, nes tai būtų mirties sprendimas. Leitenantas neprieštaravo, bet įspėjo, jog jie neturės jokių specialių langvatų. Jeigu Jantinen negalėtų su vaiku paspėti paskui kitus, jisai nematęs kitos išeities, kaip tą balastą išmesti už borto. Yra užsimojęs savo patrulį parvesti atgal visą ir negalįs jokio savo žmogaus statyti į pavojų.

Jantinen vaizdavo tą žodžių negirdėjęs. Kai jie pradėjo kelionę atgal, kaip tik jisai vis didino tempą. Slinko pirmyn kaip koks garvežys, su palenktą galva, su pečiais vis labiau linkstančiais į priekį, nuolat saugodamas, kad ryšulėlis ant jo krūtinės ne per stipriai tabaluotų. Kai po kelių valandų Sanavuori pasiūlė, kad jisai neš kūdikį, tik neigiamai pakratė galvą, nors jo veidas buvo it ugnies įkaitintas nuo dvigubo apkrovimo — svorio bei

bėgimo. Draugai be žodžių slaptai į jį žvilgčiojo, kai patrulis sustabdė plačiai išsidriekusį žaselės maršą ir susisipietė į saulelę. Heiskanen vis dar pataisymus ant žemėlapių, patikslinant vietoves kliūčių, rastų žygio pradžioje. Jei ne tas būtinumas, nei vienas tų septynių negalėtų patikėti, jog vyksta kažkas svarbiau, negu nepaprastai ilgai užtrukusi iškyla. Tyla ir stoka bet kokio sąlyčio su priešu, kuris juk negalėjęs tą fronto atkarpą taip netikėtai ir visiškai apleisti, pagaliau juos pradėjo veikti kraupiai ir užtat ne kartą visai septyniukei atėdavo mintis, kad kiekvieną ramiai valandą jie vis giliau įeina, tarytum žuvys į tinklą, į kažkokius spastus, iš kurių nebus jokio išsigelbėjimo. Net kūdikis tylėjo.

Heiskanen net kartą išsireiškė, kad Jantinen nusi-kamuoja nešdamas lavonėlį per girias ir fronto linijas. Jojo gi pirmagimis ir vienturtis (nes kaip tik prieš žiemės kampaniją, buvo vedęs) jau seniai atsilieptų. Vienok kai šį prielaidą buvo išsakyta ir Jantinen, netardamas nei žodžio, atitraukė antklodėlę nuo kūdikio veidelio, kad netikėlius akivaizdžiai įtikintų, daugiau tokios prielaidos jau nebuvo keliamos. Draugai pagalvojo, kad Ivanas raudonu veideliu, gal greičiau serga, tačiau tai prielaidai prieštaravo ramus asavimas ir rankučių kumščiuokai, ramiai priglausti prie veidelio. Patsai Jantinen kartą išgirdęs tokį įtarimą, karts nuo karto slapčiomis patikrindavo, ar viskas tvarkoje.

Savaimė suprantama, kad valgymo metu, visi apspito grandinį ir spoksojo į spektaklį. Taip pat, aišku, buvo daug padarėjų, kurie siūlė tą ar aną padaryti geriau ar kitaip. Tie iš septyniukės, kurie patys turėjo vaikų, nors ir santūriai, teikė žinių iš savo patirties. Kaip tylų pritarimą vaiko buvimui visi suprato leitenanto pasielgimą, kai tasai Jantineniui atidavė didelę dalį savo

tvarsčių paketo su tūbele balzamo žaizdoms ir pasiūlė jam, kad neturint vandens, Ivaną plautų tuo balzamu. Matė kaip jojo žmona taip darė jų sūneliui. Jantinen dovano priėmė, tačiau kūdikio nuprausimą atidėjo, paaiškindamas, jog su tuo reikia palaukti iki bus daugiau šilumos. Sako, kūdikiui nešvarumas esąs mažiau kenksmingas nei šaltis.

Naktį, kai Heiskanen postoviu parinko vietą po keliomis milžiniškomis eglėmis su žemai išsikerojusiomis šakomis ir visi užmigo, išskyrus sargybinių, kūdikis gulintis ant Jantinen krūtinės staiga pravirko, tai grandinis bemačiant prabudo. O tada budintis draugas pirmą kartą išgirdo kaip Jantinen bandė nuraminti verkiantį kūdikį kažkokia savąja kalba, prie to jį pavadindamas Juhani, arba įvairiais to vardo mažybiniais variantais: Jussi, Juha, Jukka ir Jukku. Sargybinis, vienok, nebuvo tikras ar pats grandinis visiškai buvo prabudęs, kai bandė nuraminti kūdikį, nes pakako tik, kad globėjas pratartų kelis žodžius meiliai, švelniu tonu, kad vaikutis nutiltų. Jo pravirkimas nieko neprižadino, o kai tik berniukas užmigo — ir pats Jantinen gulėjo ramiai alsuodamas, glėbyje laikydamas nurimusį ryšulėlį.

Kai patrulis dar prieš švintant pakilo į tolimesnę kelionę, tasai kareivis naktį buvo vaiko tildymo liudininkas, pasisiūlė padėti jį nešti. Pasakė, juk ir jis galįs Jussi panešėti kokią gerą mylią (jau tada pasakė „Jussi“, prie to nieko ypatingo negalvodamas), bet Jantinen bičiuliškai atsiskakė. Jam tai nei kiek netrukdo. Jisai jau prie to priprato, o, be to, iš viso geriau būsia, jei kūdikis liks su juo, jei jie staiga atsidurtų keblioje padėtyje. Tai buvo tikrai ilgas paaiškinimas, ypač prisimenant jo įprastą mažakalbumą.

(Bus daugiau)

LENGVIAU DUOTI, NEGU PRAŠYTI

Ateinančių metų pradžioje Lietuvos Dukterų draugijos Los Angeles skyrius švęs savo veiklos 25-ųjų metų sukaktį. Per visus tuos metus mūsų draugijos veikla buvo pagrįsta nuostabiais mūsų įkūrėjo žodžiais — „lengviau duoti, negu prašyti“. Kiekvienų metų pradžioje mes prisimename tą nuostabios sielos žmogų — a.a. kunigą Feliksą Gurecką, savo žodžiais pažadinusį daugelį išeivijos moterų nuostabiai veiklai atjausti, padėti ir paremti vargan patekusius. Per 25-ius metus keitėsi valdybos ir narės, daugelis jų (net 20) išėjusios amžinam poilsiui. Metų pradžioje a.a. kunigą Gurecką ir visas mirusias nares mes prisimename malda ir padėkos žodžiais. Per tuos ilgus veiklos metus draugijos narės sukaupe didžiulį patyrimą. Pačios darbščiausios ir aktyviausios dabartinės narės, buvusios valdybų pirmininkės — Lionė Vilimienė, vicepirmininkė dabartinėje valdyboje Salomėja Šakienė, Aldona Audronienė, Stasė Šimoliūnienė. Jų patyrimas praverčia, sprendžiant daugybę veiklos klausimų. O veikla paskutiniaisiais metais labai praplatėjo. Tėvynei atgavus nepriklausomybę, beveik visa veikla yra nukreipta padėti našlaičiams, seneliu namams, ligoniams, pensininkams, daugiausia vaikams šeimoms ir visiems, prašantiems atjauno ir pagalbos. Kad jų visų gyvenimą palengvinti, skubame dirbti ir darbu bei lėšomis papildyti savo draugijos kasą: kas mėnesį viena ar du sekmadienius vėrdame kava, prekiaujame savo gamybos sumuštiniais, pyragais ir bandelėmis, pajavairindamos skaniu lietuvišku kugeliu, bulviniais blynais ar cepelinais. Parapijos virtuve draugiškai dalinamės su šauliais, Šv. Kazimiero bažnyčios chorą ir biurutėmis.

Šių metų valdyboje daugiau kaip pusė narių liko dirbti iš praėjusios valdybos. Džiaugiamės, kad draugijos pirmininkė Regina Gasparonienė yra jauna, energinga ir nepavargstanti veikloje. Šeimininkė — parengimų vadovė Genovaitė Plukienė yra ne tik skanių valgių gaminėja, bet ir nepaprastos sielos žmogus: sunkius dviejų ar trijų dienų parengimų ir balių darbus ji visada aukoja draugijos labui. Kasininkė — draugijos finansų valdytoja Ingrida Jodelienė ne tik sumaniai tvarko piniginius reikalus, bet yra viena geriausių taktinių virtučių prie sunkiausių darbų. Valdybos narė Marija Kairienė puikiai vadovauja ligonių lankymui, narė Lionė Vilimienė reguliariai organizuoja kas mėnesį kavos, pyragų bei sumuštinų pardavimą. Vicepirmininkė Salomėja Šakienė padeda spręsti organizacinius klausimus. Sekretorė Bronė Liaudanskienė tvarko draugijos archyvą, susirinkimų protokolus. Narės Jūditė Paškauskienė, Aldona Adomėnienė, Aldona Venckūnienė — nepažinomos darbininkės prie sunkiausių parengimų darbų. Viena valdyba būtų bejėgė, jeigu nebūtų narių noro dirbti, aukoti savo laiką ir pinigų. Narių skaičius siekia netoli 100, bet patį darbščiausią branduolį sudaro narės, kurių nereikia du kartus prašyti — jos ateina ir paklausia — kuo mes galime padėti. Tai — Angelė Vaičekauskienė, Onutė Norkienė, Michaila Stančikienė, Ona Kantienė, Stefanija Strikaitienė, Nastė Mitkevičienė, Bronė Dženkaitienė, Ona Makraftienė, Marytė Sušinskienė, Birutė Tampuskienė, Irena Vilkinė, Birutė Varnienė ir kitos, kurių darb-

čios rankos kepė pyragus, ruošė balius ir dirbo visus kitus darbus. Didelis susiklausymas ir noras padaryti kitiems gera davė gerus rezultatus. Mūsų draugija, sukaupusi nemažą sumą, sugebėjo per paskutinius metus įvykdyti gana sunkius ir brangius projektus:

„Vaikų vilties“ parėmimas 3,000 dol.;

Senelių namų remontui Utenoje skirta 5,000 dol.;

Vaikų „Tėviškės namų“ statybai Marijampolėje paaugimui 10,000 dol.; kurčio berniuko Vytauto iš Kauno išlaikymui ir gydymui John Tracey klinikoje bei klausos aparato įsigijimui skirta 2,000 dol.; ligonio iš Lietuvos operacijai Vokietijoje skirta 2,000 dol.; drabužių, avalynės ir žaislų surinkimas ir išsiuntimas vargstantiems į Lietuvą — 64 dideli siuntiniai.

Čia suminėti tik patys stambiausieji mūsų darbai. Šiuo metu vėl esame surinkę suaukotos drabužių ir avalynės, kuriuos ruošiamės pasiųsti prieš šv. Kalėdas.

Šių metų darbingiausias laikotarpis buvo vasara, kai didelė dalis draugijos narių ir net kelios valdybos narės apsilankė Lietuvoje, aplankė ir patikrino tuos, kuriems buvo duota pagalba pinigų ar siuntinių pavidalu. Mes visur buvome sutiktos nuostabių žmonių ir visi dėkojo už pagalbą. Ypač nuostabą kėlė tremtinių ir politinių kalinių šeimoms, kurių padėka buvo tarta tokiais žodžiais: „mes dėkome už tai, kad jūs prisiminėte mus; jūsų pagalba padeda mums išgyventi“. Tai didelis mūsų pastangų ir darbo įvertinimas. Didelė atsakomybė turėti būti ir Lietuvos spaudai, iš kurios mes dažnai surenkame adresus tų, kuriems reikia pagalbos. Norisi pažymėti „Tremtinio“ redakciją, kuri labai kruopščiai nurodo reikalingus paramos asmenis.

Yra dar viena mūsų veiklos pusė. Tai draugijos narių šeimų įjungimas į šį kilnų darbą. Mes nerandame žodžių išreikšti padėką stipriai remiantiems mūsų veiklą — Kazimierui Šakiui, Vytautui Vaičekauskui, Juozui Dženkaičiui, Albinui Mitkevičiui, Česlovui Norkui, Julijai Jodelei ir kitiems, kurie prisideda ir darbu, ir didelėmis aukomis. Ačiū, mieli vyrai, kad jūs pirmieji ateinate ne tik su pagalba dirbti, bet ir daug mums patarimų suteikiate.

Šioje veikloje mes pasigendame jaunimo. Nors jaunimas turi savo problemų ir planų, mes norėtume pakviesti visas jaunas mūsų bendruomenės nares — ateikite pas mus, labdaros darbus atėjus turtina ir tą, kuris duoda. Praturtina ir tavyje neatnešė ekonominės gerovės.

Lietuvos Dukterų draugijos Los Angeles, CA, skyriaus narės ruošia suaukotas drabužius ir avalynę siuntimui į Lietuvą. Iš kairės: Angelė Vaičekauskienė, Lionė Vilimienė, Virginija Gunderson, Salomėja Šakienė, Genovaitė Plukienė, Bronė Liaudanskienė ir Ingrida Jodelienė.

Nuotr. Reginos Gasparonienės

Prel. Kazimieras Vasiliauskas Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje po Sibiro kančių vaizdajuostės peržiūros. Iš k. — Antanas Mikalajūnas, Kazys Karuža, poetas Bernardas Brazdžionis, svečias prel. Kazimieras Vasiliauskas, Regina Gasparonienė, rašytoja Alė Rūta — Arbiene ir Monika Lembertienė.

Nuotr. R. Gasparonienės

LOS ANGELES, CA

BALFO 50 METŲ VEIKLOS SUKAKTUVIŲ ŠVENTĖ

Šįmet daug kur JAV-se švenčiama BALFo veiklos 50 metų — Aukstinė sukaktis. Los Angeles lietuviams ši sukaktis itin džiugi, nes jie buvo tarp pačių pirmųjų BALFo organizacijos vienietų.

BALFo skyrių Los Angeles mieste įkūrė Šv. Kazimiero parapijos steigėjas prel. Julius Maciejuskas, 1944 m. spalio 15 d. Los Angeles 1949 metais apsigyvenęs Vladas Pažiūra perėmė vadovavimą šiam BALFo skyriui ir šiose pareigose išbuvo kelis dešimtmečius, iki buvo pašauktas Amžinybėn. Dabar Los Angeles skyriui vadovauja BALFo centro valdybos direktorių pirmininkas Rimtautas Dapšys.

Šį rudenį BALFo vajaus metu, lapkričio 20 d., Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje buvo surengtas sėkmingai praėjęs metinis banketas. Gausiai susirinkę dalyviai pripildė erdvoką salę.

Renginio pradžioje buvo pagerbti visi Amžinybėn išėję BALFo darbuotojai, rėmėjai, talkininkai ir nariai. Po Rimtauto Dabšio įvadinio žodžio, BALFą sukakties proga sveikino Lietuvos gen. konsulas Cali-

Ją reikia sukurti per dideles kančias, per pasiaukojimą. Reikėtų apjungti visų labdaros organizacijų darbą: o gal taip dirbti geriau ir saugiau. Mūsų šalpos darbas padeda ir palengvina vargstančių buitį. Ir, prisimenant aplankytos tremtinių šeimos žodžius, norisi pasakyti — ištisčia pagalbos ranka ne tik sotina, ji šildo ir sušalusią sielą. Padėkime auka, darbu, mažu siuntiniu ar maža pinigine suma — vargstantis nesijaus esąs vienas tame sušalusiam ir žvarbiau pasaulyje. Labdara daug kam davė ne tik duonos kasnį, ji davė viltį.

Bronė Liaudanskienė
LDD Valdybos sekretorė

fornijoje. Vytautas Čekanauskas.

Šiame iškilmingame BALFo sukakties minėjime dalyvavo ir svečiai iš Lietuvos — Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirm. bei Seimo atstovas Balys Gajauskas. Jis savo žodyje pareiškė, kad BALFo parama Lietuvoje yra labai reikalinga; ji, jos reikalingiems dalinama per Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių sąjungą. Šios paramos reikalingi arti dvidešimt tūkstančių pensininkų šeimų, kad šią žiemą galėtų užsimokėti už elektrą, dujas, anglis ar malkas. Trūksta jiems ne tik vaistų, bet drabužių, vitaminų ir maisto. Vėliau B. Gajauskas asmeniškose pasikalbėjimuose mielai suteikė naudingų informacijų.

Koncertinę programą pasigėrėtinai atliko Los Angeles Vyrų kvartetą, akompanuojant muz. pianistei Raimondai Apeikytei. Po programos — karšti pietūs ir gausi loterija. Gera nuotaika ir Californijos vynos svečius prilaikė nuo skubėjimo namo.

Šio banketo ir rudens vajaus metu surinkta daugiau negu 8,000 dol. aukų. Stambiausia aukotoja buvo Alfa Pažiūrienė, savo a.a. vyro, buv. BALFo skyriaus pirmininko, atminimui paaugėjusi 1,720 dolerių. Julius ir Adelė Balsiai aukoję 1,000 dol. Turimas ilgas sąrašas aukojusių 200, 150, 125, 100, 50 ir po mažiau dol. BALFą padėka visiems, pagal išgales aukojusiems, kad suteiktą pagalbą Tėvyne ir užsienyje vargstantiems lietuviams.

Vytautas Šeštokas

POPIETĖ SU MONSINJORU KAZIMIERU VASILIAUSKU

Lapkričio viduryje Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje šv. Mišias aukojė buvęs Sibiro lagerio kalinys, Vilniaus kunigų seminarijos rektoriaus prel. Kazimieras Vasiliauskas. Svečias pasakė gražų pa-

mokslą, kurį baigė žodžiais: „Jūs parapija garsėja visoje Lietuvoje, nes ji davė du didelius mums žmones: tautos poetą Bernardą Brazdžionį ir jauną gabų kunigą Gintarą Grušą“. Po pamaldų žmonės rinkosi į salę, kur buvo rodoma prelato atgabenta vaizdajuostė apie tremtinių palaikų pervežimą iš Sibiro į tėvynę.

Prelatas Vasiliauskas, pats lageriuose iškalėjęs 10 metų ir dar tiek pat gyvenęs tremtyje, plačiai papasakojo, kokius vargus tremtiniais teko iškęsti. Su dideliu skausmu priminė, kad jam teko palaidoti garsų filosofą, Vytauto Didžiojo universiteto profesorį, Leoną Karsaviną, o taip pat Kauno Karo mokyklos viršininką generolą Joną Juodių, apie kurį Lietuviškoje enciklopedijoje iki šiol yra įrašas, kad velionio generolo nei likimas, nei kapas nežinomas. Taip pat papasakojo apie vieną žymiausių Vilniaus psichiatrų, 25 metams nuteistą daktarą Vladą Šimkūną, lageriuose išgelbėjusį daug kalinių. Visi, dalyvavusieji šioje gilaus susikaupimo popietėje, liko dėkingi prelatui už Sibiro kančių įamžinimą vaizdajuostėje. Svečių globėjo giminaitė Bronė Venckienė-Vasiliauskaitė ir jos gausi šeima.

Regina Gasparonienė

„DRAUGO“ FONDO VAJIAUS VEIKLA

Los Angeles įsisteigęs pajėgus perorganizuotas „Draugo“ vajaus komitetas sėkmingai plečia savo veiklą. Pirmą tam gera proga buvo Šv. Kazimiero parapijos aplinkoje vykusios Lietuvių dienos, kurių metu skyriaus išdininkė Alfa Pažiūrienė, gerokai pasidarbavusi, surinko „Draugui“ inasų ir prenumeratų.

Šis komitetas kviečia visus Los Angeles ir apylinkių lietuvius pasinaudoti patarnavimais ir įsijungti nariais į „Draugo“ fondą. Šio komiteto Garbės pirmininkas ir globėjas yra prel. Jonas Kučingis, Vytautas Šeštokas — pirmininkas, Karolis Milkovaitis — I vicepirm., Ričardas Ringys — II vicepirm., Vytautas Vidugiris — vajaus koordinatorius, Liūda Avizonienė — sekretorė, Alfonsa Pažiūrienė — išdininkė, Angelė Vaičekauskienė — renginių vadovė.

Su čia minimu vajum susijusius patarnavimus teikia bei inasus priima išvardintieji komiteto nariai ir kviečia visuomenę pasinaudoti jų paslaugomis. Užtuot siuntę į Čikagą — „Draugo“ centrą, kreipkitės į komitetą; susitauptysite laiškus rašymo laiką ir pašto išlaidas.

Visi per šį komitetą įsijungę nariais į „Draugo“ fondą, bus pagerbti 1995 m. balandžio 23 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje vyksiančiame „Draugo“ bankete.

Vytautas Šeštokas

EKRANE — ŠIRDI VERIANTI TIESA

Kino režisierius Edmundas Zubavičius Lietuvos televizijos filmų studijoje sukūrė dokumentinę juostą „Gyvenimas mirties rate“. Šis filmas, kaip pasakė Eltos korespondentui jo autorius, yra tąsa jau ankščiau pradėtos Lietuvos pasipriešinimo kovų temos. Beveik prieš metus TV ekranuose pasirodė E. Zubavičiaus „Partizanai“ — pasakojimas apie pietų Lietuvos partizanus ir jų vadą Adolfą Ramanauską-Vanagą.

Naujasis filmas — „Gyvenimas mirties rate“ — skirtas šiaurės rytų Lietuvos par-

tizams. Jo centre — partizanų vadas, buvęs Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio štabo narys Jonas Kimštas. Bet ne vien sudėtinga šio žmogaus likimą atskleisti siekė filmo autorius. Mano tikslas buvo, sako E. Zubavičius, pasakyti žiūrovams tikrą tiesą apie išsivaduojamąją karą. Dokumentai, žmonių likimai, įvykių tėkmė akivaizdžiai rodo, kad tai, ką priimta vadinti partizaniniu judėjimu, buvo karas prieš Lietuvos priešus — kagebistus bei jų talkininkus, kitos valstybės pašauktus sunaikinti mūsų valstybę.

Filme dalyvauja Jono Kimšto šeimos nariai, giminės, buvę partizanų ryšininkai, panaudoti KGB archyvų dokumentai.

NAUJAS KALIFORNIJOS IR ARTIMŲJŲ VALSTIJŲ LIETUVIŲ ALMANACHAS

Gaunamas: Juozas Pupius
Lithuanian-American Community
4619 Wawona St.
Los Angeles, CA 90065
Tel. 213-255-3654
Kaina: \$12.00

FREE LECTURE

Viktoras Kulvinskas M.S.

Rejuvenating Properties of Probiotics Enzymes, and Chlorophyll

Viktoras is the author of a best seller "Survival Into 21st Century" as well as 5 other books. He will be introducing his new book "Don't Dine Without Enzymes." He has pioneered the wholistic field during the last 25 years, while being the director of research and co-founder of Hippocrates Health Institute, as well as recently, the Dick Gregory's Morbid Obesity and Drug Addiction Center. Presently he is a consultant in the enzyme field as well as independent Double Diamond executive of Cell Tech.

Time: 7 p.m. (Dec 12, Monday)
Location: 1346 W. Waveland, Chicago
Call: 935-5050/472-5191

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Gretai ir garantuotai pristato dolerius gavėjui į rankas, atsiunčia Jums pasirašytą pakvitavimą. Mažiausia pristatoma suma \$200.

- * Pristatymas bet kur Lietuvoje \$12 + procentas už siųstą sumą.
- * 4% iki \$2,000 ir 3% virš \$2,000. Siunčiant didesnes sumas ir yra nuolaidų.
- * Palikimus galime nuvežti į Lietuvą ir sutvarkyti reikalus pas notarą.
- * Atsiųskite gavėjo ir siuntėjo vardus, pavardes, adresus, telefono numerius, jei yra.
- * Taip pat mes pristatome ir Lietuvoje sudarytus maisto paketus. Rašykite, atsiųsim kainoraštį.
- * Pašto perlaidas (m/o) arba asmeniškų čekius siųskite:

Kairys Baltic Expediting
517 Fruitland Rd.
Stoney Creek, Ont.
Canada 18E 5A6
Tel. 905-643-3334 / Fax. 905-643-8980

2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629
atlanta
IMPORT-EXPORT Inc.
(312)434-2121 800-775-SEND

- SIUNTINIAI LAIVU
- AIR CARGO
- PINIGŲ PERSIUNTIMAS
- MAISTO KOMPLEKTAI
- VIZŲ PRATĖSIMAS
- SANDĖLIAVIMAS

Dr. Vėjas Liulevičius.

VĖJAS LIULEVIČIUS – ISTORIJS MOKSLŲ DAKTARAS

Išėivijoje negalime skustis dėl mūsų jaunimo išsilavinimo, nes daug yra baigusių aukštuosius mokslus. I mokslininkų eiles taip pat nemažai yra įsitraukę. Tačiau, kadangi mūsų nedaug, su pagrindu pripažįstame ir didžiojo jaunimo, kurie išsija akademinius doktoratus savo specialybėse. Mums tiek čia, tiek Lietuvoje, gera turėti savo tarpe aukščiausio išsilavinimo savo specialybėse asmenų, o ypač tokiose srityse kaip istorija.

Užtat malonu buvo sužinoti, kad Vėjas Liulevičius šių metų vasarą University of Pennsylvania apgynė disertaciją doktoratui tema: „War Land: Peoples, Lands, and National Identity on the Eastern Front in World War I“. Mokėdamas anglų, rusų, vokiečių, danų ir lietuvių kalbas, jis naudojosi šaltiniais Amerikoje (pvz., Jurgio Šaulio archyvu University of Pennsylvania), Vokietijoje, Lietuvoje ir kitur. Nors tezė analizuoja universalų „okupacijos anatomijos“ klausimą, daug kur paliečiamas mums svarbus lietuviškos sąmonės brendimo procesas. Remdamasis tyrinėtais šaltiniais ir pačios tezės duomenimis, Liulevičius dabar domisi Mažosios Lietuvos istorijos tyrimu. Galės bendradarbiauti ne tik su kolegomis šioje, bet ir kitoje Atlanto pusėje. Su tokiu pasiruošimu, tikėtina, kad netolimoje ateityje jo žinojimas bus tinkamai panaudotas mūsų naudai.

Baigęs studijas prestižiniuose University of Chicago ir University of Pennsylvania, Liule-

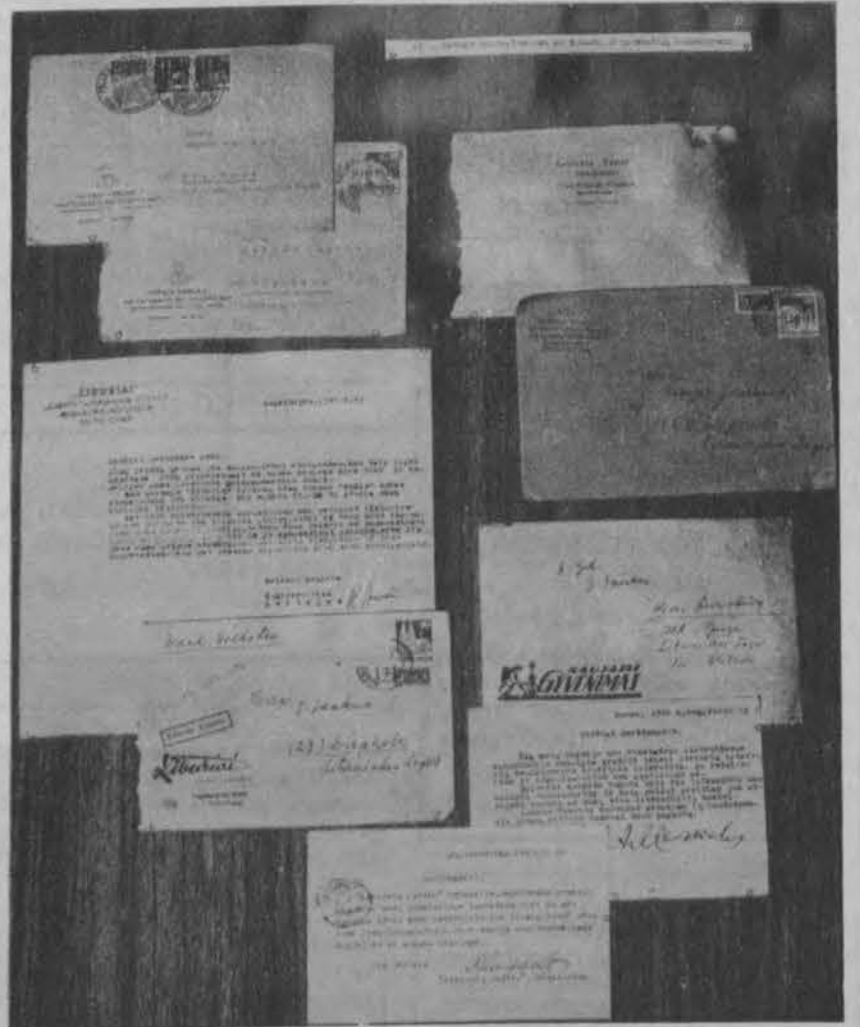
vičius dabar dirba pasaulinio lygio prie Stanford universiteto Hoover Institution kaip „Visiting Scholar“. Turi progos pasikalbėti, pasikeisti įžvalgom su ten dirbančiais ar besilankančiais mokslininkais, diplomatais ar žurnalais. Apie savo planus, ką toliau žada daryti pasidarbavęs Hoover Institution, nelinkęs kalbėti, nes „nesinori savo dalios gundyti. Istorija gi parodo, kaip dažnai žmogaus planai apverčiami aukštyn kojom“.

Vėjas pradėjo domėtis istorija jau nuo tada, kai jo senelis, istorikas Vincentas Liulevičius, dar jam mažam pasakodavo graikų mitus, lietuvių legendas, įvykius iš Lietuvos istorijos. „Nuo pradžios mokyklos man jau buvo aišku, kad noriu tirti tą praeitį ir jos pasakas“, sako Vėjas. Užaugęs Aušrelės („Draugo“ kultūrinio priedo redaktorės) ir dr. Arūno (University of Chicago matematikos profesorius) Liulevičių šeimoje, pasirinko mokslininko pašaukimą ir amatą, kuriam ilgai ir atkakliai ruošėsi.

Dėl to ir dabar turime dar vieną jauną istoriką, kuris galės prisidėti savo darbu ir metodologija prie įvairiausių mums rūpimų istorinių tyrimų. Galės bendradarbiauti ne tik su kolegomis šioje, bet ir kitoje Atlanto pusėje. Su tokiu pasiruošimu, tikėtina, kad netolimoje ateityje jo žinojimas bus tinkamai panaudotas mūsų naudai.

Baigęs studijas prestižiniuose University of Chicago ir University of Pennsylvania, Liule-

J.P.

Parodos „Lietuvių literatūra išėivijoje 1944-1950 m.“ fragmentas Maironio lietuvių literatūros muziejuje, Kaune. Čia matyti laiškas iš rašytojo Jurgio Jankaus archyvo.

Nuotr. Alvydo Urbano

EGZILIO AKIMIRKA, TAPUSI AMŽINYBE

B. Brazdžionis savo eilėraštyje „Bėgimas iš tėvynės“, parašytame 1940 m. spalį, dar tvirtina:

Niekur neisiu iš tavęs,
Tėvyne,
Niekur neisiu, motin, iš
Tavęs...

Ir nors B. Brazdžionis šiame eilėraštyje pranašavo, kad „žus visam pasauliui komūna“, ji, deja, žuvo tik po 50-ties metų. O tada, 1940-ųjų rudenį, dar nebuvo išgerta iki dugno toji bolševikinio siaubo, apgaulės ir kančių taurė. Artimiausias pusmetis, 1941 m. birželis, parodė, kad normalaus ir saugaus gyvenimo okupuotoje Lietuvoje jau niekada nebebus. Ir todėl 1944-ųjų vasarą ir rudenį, artėjant rusų frontui, į Vakarus pasitraukė du trečdaliai Lietuvių rašytojų draugijos narių, arba, kitaip skaičiuojant – užsienyje atsikūrus apie 100 Lietuvos rašytojų.

„Skaudžių išmėginimų valandą reikia likti su savo tauta“, – pasakė K. Boruta 1944 m. vasarą Kauno prielaukoje savo bičiuliui, išplaukiančiam į Vakarus.

„Mes išiname, kad bylotume laisvam pasauliui apie mūsų tautos likimą“, – tokius žodžius ištare F. Kirša, Lietuvių rašytojų draugijos pirmininkas, palikdamas bombarduojamą Šiaulius miestą.

Taigi šimet yra šio liūdno išėjimo 50-metis. Kadangi Maironio lietuvių literatūros muziejuje jau penkeri metai rengiamos konferencijos kokiui nors literatūros aspektu, šį kartą nusprendėme kaip tik ir paminėti rašytojų pasitraukimo ir emigraciją 50-metį.

Konferencijos tema „Lietuvių literatūra Vokietijoje 1944-1949 m.“. Mat pagrindinės rašytojų pajėgos susitelkė Vokietijoje, ir gan greitai čia ėmė formuotis literatūrinė veikla. Šis laikotarpis giliau yra netyrinėtas nei Lietuvoje, nei užsienio lietuvių. Todėl mūsų konferencija buvo kuklus bandymas šį tą daugiau atskleisti. Pranešėjai orientavosi į debiutus, ir tą rašytojų kartą, kuri brendė Vokietijoje, išleido ten pirmąsias knygas, kuri literatūrą atėjo su nauja kūrybine samprata.

Konferencija teko pradėti šių eilučių autoriui. Aš jau senokai tyrinėju karo metų (1941-1944) kultūrinį ir literatūrinį gyvenimą Lietuvoje. Vokietmečiu Lietuvoje vyko gana intensyvi literatūrinė veikla. Tik, deja, apie ją mažai ką žinojome. Literatūros istorijoje apie šį laikotarpį žiojė skylė – tarytum būtų tušti metai. Enciklopedijos, žinynai, vadovėliai buvo tiek išsivarinę, „išgryninti“, kad jaunesnės kartos žmogui iš tikrųjų galėjo atrodyti, jog karo metais Lietuvoje pasilukę rašytojai siautėjo kaip „buržuaziniai nacionalistai“, „Tėvynės išdavikai“, o lietuvių literatūra klestėjo Penzoje ir Maskvoje. Taigi Lietuvos karo metų literatūrinio gyvenimo paveikslą reikia gerokai restauruoti. Todėl aš savo pranešime ir bandžiau bent fragmentiškai apžvelgti rašytojų veiklą, jų kūrybą, pausti nuotakas paskutiniams gyvenimo metams Lietuvoje, prieš pasitraukiant iš Tėvynės. Be to, tai buvo lyg ir jungiamoji grandis su Vokietijos laikotarpiu.

Keletas pranešėjų konferencijos metu nagrinėjo bendresnio pobūdžio temas. Dr. O. Janonis supažindino su Vokietijoje veikusiomis leidyklomis, jų išleistomis knygomis ir spauda, su almanachais ir metraščiais, su knygų tiražais. Jis akcentavo didžiulę knygų paklausą tarp pabėgusių lietuvių: dėl knygų žmonės stovėdavo eilėse arba nešdavo kyši, idant gautų ją

nusipirkti. (Mums tokie reiškiniai pažįstami iš tarybinių laikų...)

Muziejaus darbuotoja, Vytauto Didžiojo universiteto daktarė D. Kuizininė, kalbėjo klausytojams apie kultūrinę literatūrinę spaudą, kurios Vokietijoje ėjo apie 20 pavadinimų.

D. R. Karmalavičius analizavo neperiodinį literatūros žurnalą „Žvilgsniai“, kurio Vokietijoje išėjo 4 numeriai. Prelegentas supažindino su žurnalo autoriais, su jų kultūrine ir literatūrine pakraipa. Kiti pranešėjai gilinosi į atskirų rašytojų kūrybą.

Literatūros tyrinėtojas A.T. Antanaitis supažindino su M. Katiliškio pirmąja knyga „Prasilenkimo valanda“ (1948 m.), pajuokaudamas, kad ji buvo parašyta barake, šalia vyno prekybos, belaukiant grįžimo į Lietuvą. Parašyta lyg žaidžiant. Knyga laimėjo skaitytojų premiją. Pranešėjas analizavo knygos tematiką, kryptį, kalbą ir kritikų požiūrį į ją.

Profesorius R. Šilbajoris, su jam būdingu ramiu itaigumu, atsuko laiko ratą iki pirmųjų kūrybinių A. Škėmos žingsnių ir gvildeno rašytojo dramaturginės bei prozinės kūrybos pradžią. Vokietijos laikotarpis A. Škėmai buvo gan kūrybingas. Išleido pirmąjį novelių rinkinį „Nuodėguliai ir kibirkštys“ (1947 m.), parašė dramą „Živilė“, pjesę „Vieną vakarą“, kuri buvo pastatyta Hanau stovykloje ir režisuota bei vaidinta paties autoriaus.

A. Nykos-Niliūno „Praradimo simfonijas“ (1946 m.), šio laikotarpio pasaulinės literatūros kontekstą ir sąsajas su minimu poetu analizavo Vytauto Didžiojo universiteto doktorantė I. Matusevičiūtė.

Muziejininkė G. Širvytė su meile ir poetiniu itaigumu „perbėgo“ J. Kaupo gyvenimą ir kūrybą, suformavo jo meninės pasaulėjautos lauką, ilgiau stabtelėjo prie knygos „Daktaras Kripštukas pragare“ (1947 m.).

Tai tik labai pabiri ir paviršutiniški konferencijos akcentai.

Tą pačią dieną, t.y. spalio 27-ąją, muziejuje atidarėme ir parodą, kuri buvo tarytum vaizdinė medžiaga konferencijai. Jeigu konferencijoje daugiau kalbėjome apie kelis rašytojus, tai parodoje atskleidėme visą Vokietijos laikotarpio literatūrinio gyvenimo panoramą. Parodos „Lietuvių literatūra išėivijoje 1944-1950 m.“ autorė – užsienio lietuvių literatūros sektoriaus vedėja D. Kuizininė.

Tai yra unikali paroda, nes beveik visa ši muziejinė medžiaga iš užsienio ir mūsų fondus įvairiais keliais yra sukaupta per pastaruosius penkerius metus.

Aš manau, kad daugumai žmonių nei tos knygos, nei periodiniai leidiniai, nei fotografijos, dokumentai, rankraščiai tikrai bus nematyti, o gal ir išvis nežinomi.

Vokietijos laikotarpis lietuvių literatūrai buvo produktyvus ir gana įdomus. Per tuos mūsų minimus penkerius metus išleista per 700 knygų, grožinės literatūros daugiau kaip 200, literatūrinės spaudos apie 20 pavadinimų.

Tų metų knygų muziejaus fonduose turime gana daug. (Žinoma, ne visas, kurios buvo išleistos). Spaudos, deja, turime mažoka, matyt, daugumas leidinių jau yra bibliografinė retenybė.

Paroda atspindi ir vyresniosios kartos kūrybą, ir jaunosios generacijos atėjimą bei debiutus. Pirmieji stendai skir-

Maironio namas Kaune, kuriame dabar įkurtas Maironio lietuvių literatūros muziejus.

Vydūnui ir V. Krėvei, o toliau vienas šalia kito glaudžiasi ir visi kiti rašytojai, kurie savo kūrybinį kelią tęsė jau emigracijoje. Tai rašytojai: P. Andriūšis, B. Brazdžionis, J. Jankus, L. Dovydenas, F. Kirša, S. Santvaras, H. Radauskas, J. Švaiskas, J. Aistis, A. Vaičiulaitis, P. Tarulis-Petrėnas, S. Zbarskas, A. Giedrius, J. Kėkštas, M. Gimbutienė, jaunieji – K. Bradūnas, M. Katiliškis, H. Nagys, A. Nyka-Niliūnas, A. Škėma, J. Kaupas, J. ir A. Mekai.

Konferencijos „Lietuvių literatūra Vokietijoje 1944-1949 m.“ metu kalba prof. Rimvydas Šilbajoris Maironio lietuvių literatūros muziejuje, Kaune. Nuotr. Alvydo Urbano.

Neįmanoma čia išvardinti visų. Be to, yra daug bendro pobūdžio, grupinių eksponatų. Pavyzdžiui, fotografijų turinio diapazonas gana platus – nuo malkų krovimo tautos Pfullingene iki lietuvių rašytojų draugijos suvažiavimo 1947 m. Augsburgėje.

Eksponuojamas tvirtasis almanachas „Tremties metai“ (1947 m.), vadovėliai, kalendoriai, vaikų literatūra, senoji klasika: Maironis, Vaižgantas, Pietaris ir kt.

Iš periodikos galima pamatyti žurnalus „Žvilgsniai“, „Gintaras“, „Mintis“, „Aidai“, „Pėdsakai“, „Žingsniai“, vaikų „Saulutė“.

Šioje parodoje smilkčioja skaudūs vilties dūriai ir pačių širdų – laiškuose, autografuose įrašytas tikėjimas greitu grįžimu į Tėvynę. Štai dr. M. Alseikaitė-Gimbutienė autografuoja savo knygą „Mūsų protėvių pažtiūros ir mirtį ir sielą“ J. Jankui: „idant liktume pažstamais greitame susitikime mūsų tėviškėje“ (1948.02.24). O S. Santvaras 1948 m. kovo 25 d. iš Pfullingeno sveikina J. Jankų su šv. Velykomis ir linki: „Tegu būna lengvos bandymų dienos ir tegu greičiau ateina valanda, kada važiuosim į Kauną, į Kulautuvą, į Palangą, į Vilnių (...) Praeis turbūt ir dar ne viena to nervų tampymo savaitė...“ Deja, kai kam praėjo ir visas gy-

venimas, daugiau nebepamačius Lietuvos.

Mano minimo laikotarpio eksponatų esame gavę iš rašytojų ir šiaip iš įvairių išėivijos žmonių. Vienas įdomiausių fondų yra J. Jankaus, kuriame gausu tų metų korespondencijos, atskleidžiančios bendradarbiavimą su leidyklomis, redakcijomis bei rašytojais. Įdomios archyvinės medžiagos yra S. Zbarsko fonde. Taip pat esame gavę iš rašytojų Alg. Gusma, J. Kaupas, J. ir A. Mekai.

vičiaus, P. Orintaitės, D. Augienės, iš leidėjo J. Sodačio, iš konsulo Australijoje V. Šlitterio, iš Kanados lietuvių muziejaus vedėjos R. Mažeikos, iš J. Saulienės ir kt.

Ypač unikali yra J. Gimbuto ir K. Daugėlos fotografijos, užfiksavusios patį traukimą iš Lietuvos, o po to Vokietijos kasdienybę, net buitį.

Kad pajavirintume savo popierinę medžiagą, iš M.K. Čiurlionio dailės muziejaus deponavome keletą A. Valeškos, J. Bagdono, K.V. Jonyno meno kūrinių, kurie taip pat sukurti tų metų Vokietijoje.

Ši paroda veiks maždaug pusmetį (iki balandžio pradžios), todėl, jei svečiuositės Lietuvoje, būsime laimingi, jeigu aplankysite Maironio namus ir parodas.

Aldona Rusekaitė
Maironio lietuvių literatūros muziejaus direktorė

RYTPRŪSIŲ KLUBAS KARALIAUČIUJE

Rytprūsių draugijos istorijos ir kultūros klubas įkurtas prie Kaliningrado valstybinio archyvo. Įstatuose nurodyta, jog klubo tikslas yra remti tautų tarpusavio idėjas, padėti stiprinti bendradarbiavimą tarp kaliningradiečių ir buvusių Rytų Prūsijos gyventojų bei jų palikuonių.

First In Travel To Lithuania American Travel Service

Dabartinės kainos skrydžiams iš Sekančių JAV miestų į Vilnių.	
Atlanta	\$ 668.00
Boston	\$ 621.00
Chicago	\$ 590.00
Cleveland	\$ 714.00
Dallas	\$ 733.00
Detroit	\$ 668.00
Houston	\$ 733.00
Los Angeles	\$ 826.00
Miami	\$ 686.00
New York	\$ 540.00
San Francisco	\$ 826.00
Seattle	\$ 826.00
Tampa	\$ 686.00
Washington	\$ 649.00

Prie bilieto kainos reikia pridėti mokesčių. Bilietai turi būti išpirkti iki gruodžio 15 d., 1994 m. Dėl smulkesnės informacijos ir skrydžių iš kitų miestų prašome kreiptis į mūsų raštines. Siūlome bilietus iš VILNIAUS į įvairius JAV ir KANADOS miestus. Informaciją dėl bilietų kainų bei kitų kelionių ir turistinių patarnavimų maloniai suteiks mūsų raštinių tarnautojai.

American Travel Service
5439 S. Kedzie
Evergreen Park, IL 60642
Ph. 708 422-3000
Ph. 800 422-3190
FAX 708 422-3163

American Travel Service
Migrovė Travel - atstovas Lietuvoje
88 Laisvės aėja
3000 Kaunas
Ph. 22 10 90

JAV LB Krašto Valdybos Socialinių Reikalų Taryba

2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(312) 476-2655 • Fax (312) 436-6909

KĄ DARYTI PRARADUS PINIGINĘ

Prieš šventes parduotuvės būna pilnos pirkėjų. Visi skuba perka, nesnaudžia ir kišenvalgiai, ir jiems „darbymetis“. Žmonės pavargę, skubėdami yra išsiblaškę ir net nepastebi, kai dingsta jų pinigė. Anksčiau visi už pirkinius mokėdavo grynais pinigais. Šiais laikais labai mažai kas nešioja daug pinigų su savimi ir tik už mažesnius pirkinius moka pinigais. Daugumas atsiskaito tomis „stebuklingomis“ plastikinėmis kortelėmis — tačiau visi stebuklai dingsta, kai mėnesio gale ateina didelės sąskaitos ir jas reikia apmokėti. Dar blogiau būna, kai prarandame pinigė su pinigais ir visomis kortelėmis. O prieš šventes žmonių kamsatyje ir skubant, kiekvienam ši nelaimė gali atsitikti. Todėl yra gerai iš anksto žinoti, ką turi daryti, jei ši nelaimė tau atsitinka.

„Consumer Reports“ žurnalo ekonominio skyriaus redaktorius sako: „Nepameskite galvos ir pirmiausia praneškite apie prarastą ar pavogtą kortelę, kurios buvo jūsų pinigė. Iš kurio buvote gavę kortelę ar kortelės. Paprastai antroje kortelės pusėje yra nemokamas numeris, kuriuo jūs galite apie tai pranešti bankui ar kitai įstaigai. Pametę kortelę, jei jūs to numerio neatsimenate, o kortelės neturite, „Customer service“ telefono numeris yra jūsų mėnesiniame kredito kortelės pranešime — saskaitoje. Geriausia šiai kortelės pametimo nelaimė pasirodysite iš anksto — nufotografuokite abi kortelės puses. Jeigu jūsų kortelės netelpa ant vieno lapo, tai reikšia, kad jūs turite per daug, sako ekonomistai. Jums svarbu turėti savo kortelės numerį ir nemokamą telefono numerį, kuriuo turite skambinti, pranešant kortelės praradimą. Laikykite šią informaciją saugiai namuose, nedegamoje dėžutėje. Blogiausiu atveju, pvz., jei keliaujate, ir niekas negali įeiti į jūsų namus ir surasti reikalingų davinių, vienintelis kelias yra paskambinti bankui, kuris išdavė kredito kortelę ir tikėtis, kad „customer service“ tarnautojas suras jūsų kortelės numerį. Taip pat padarykite ir su kitomis kortelėmis, paskambinkite krautuvėms, benzino firmoms ir kitoms, jums išdavusioms kortelės įstaigoms.

Yra firmų, kurios už 30 dolerių metinį mokestį laiko jūsų kortelių sąrašą ir, nelaimė atsitikus, jos už jus praneš kortelių išdavėjams apie nelaimę. Jums reikia tik paskambinti tai firmai ir pranešti, kad kortelę pametėte ar ją pavogė. Jūs turite padaryti sąrašą kortelių ir nusiųsti jį minėtai firmai. Nesvarbu ką darytumėte, bet

jei prarandate kortelę, kaip galima greičiau praneškite kam reikia. Pagal Federalinius įstatymus, jūs apmokate tik 50 dolerių kiekvienos kortelės neteisėtą pirkinių — ne jūsų pirkčių. O jeigu tuojau pranešate kortelės davėjui, tai daugumas ir jų nereikalauja. Šiuo metu, kada visi siūlo kredito kortelių patarnavimus, kortelių davėjai suteikia visokių lengvatų. Pvz., „Mastercard“ pataria, kad visi jų bankai nereikalauja iš jūsų 50 dolerių, jei jūs laike 24 valandų pranešite apie vagystę ar pameitimą, ir pažada laike 24 valandų išduoti naują kortelę. Taip pat jums nereikia nieko mokėti už pirkinius, kuriuos kas nors kitas pirkio, naudodamas pavogtą jūsų kortelės numerį, bet ne pačią kortelę.

Kredito kortelių sukybės — vagystės yra didelis verslas. „Visa“ ir „Mastercard“ turėjo 150 milijonų dolerių nuostolių tik per pirmąjį šių metų ketvirtį (tai sako Jame Daly, „Credit Card News“ redaktorius). Visą šį nuostolį turi padengti ne kas kitas bet mes, kurie naudojames tomis kortelėmis. Kortelių davėjai irgi praranda dalį savo pajamų, todėl nesijaudinkite skambindami ir pranešdami apie kortelės praradimą, kortelių išdavėjai tuojau pat uždarys jūsų kortelės kreditą, nes, kaip ir mes, taip ir jie, nenori nukentėti. Nei vienas davėjas nereikalauja iš jūsų mokestio už ne jūsų pirktus pirkinius, bet jei tai atsitiktų, kalbėkite su „credit manager“ ir sakykite jam, kad jūs nebūsite jų klientu, jei jie reikalauja užmokėti ne jūsų sąskaitą, tai dažnai padeda, nes niekas nenori prarasti gero kliento.

Jei apgavystės būdu įsigyti pirkiniai būtų įrašyti jūsų kortelės sąskaitoje, net ir tuo atveju, jei jūs laiku pranešėte, paskambinkite ir vėl ir parašykite laišką, kuriame paminėsite „unauthorized charges“ — neleistinus pirkinius — kurie buvo pirkti. Tai užtikrins, kad jūsų kortelės davėjas žiūrės į jūsų atvejį, kaip apgavystę, bet ne kaip į sąskaitų klaidą. Ir įstatymai apsaugos jus nesutarimuose su kreditoriais tik tada, jei jūs pranešėte apie klaidą raštu.

Jei jūs pametėte pinigė, tai tikriausiai pametėte ir ATM (automatic teller machine) kortelę. Niekas negali jos panaudoti, nebent radėjas sužinotų, ar atspėtų PIN (personal identification number). Patariame nelaikyti PIN numerio pinigėje ir nenaudoti aiškaus numerio, pvz., gimimo data. Jei jūs pranešate bankui per 48 valandas, kad jūsų ATM kortelė buvo pavogta ar pamesta, jūs užmokate tik 50 dol. už neteisėtinai ta kortelę padarytas

„Žiburėlio“ mokyklėlės auklėtinių mamytės išvykoje į moliūgų ūkį. Iš kairės: G. Petkuvienė, A. Leliene, D. Silinienė ir V. Strikienė.

Nuotr. I. Senkevičienės

išlaidas. Jei laukiate nepa-nešdami ilgiau, jums gali tekti užmokėti iki 500 dolerių. Kas atsitinka, jei pametate savo čekių knygutę? Bankai paprastai yra atsakingi už iškeistus jūsų čekius, kurie yra ne jūsų pasirašyti. Jei pametate čekių knygutę, tuojau praneškite bankui apie tai, bankai lengvai sustabdo visą seriją čekių, ne tik vieną.

Nelaikykite „Social Security“ kortelę savo pinigėje, nes jos numeris yra informacijos šaltinis apie jus. Jei jūs negalite atsiminti to numerio, pasiimkite „Social Security“ kortelę su savimi tik tada, kada jums jos reikia.

Apie savo telefono kortelę galvokite kaip apie grynus pinigus. Jei pametate tą kortelę, ar kas pavogė, tuojau praneškite telefono bendrovei. Būkite labai atsargūs su ta kortele ar tuo numeriu visą laiką.

Jei jums pavogė ar pametėte vairuotojo leidimą, turite eiti į „license bureau“, užmokėti 5 dolerius ir nusifotografuoti. Jums taip pat reikia trijų ID do-

kumentų: gimimo metrikų, „Social Security“ kortelės ir kokio nors dokumento su jūsų parašu, pvz., pagrindinės (major) kredito kortelės automobilio, automobilio registracijos dokumento ar iš banko gražinto asmeniško čekio, ne senesnio kaip 90 dienų.

Jei pametėte pasą, turite raštu pranešti pasų agentūrai. Pranešime turi būti jūsų visas vardas, pavardė, kaip įrašyta pase, gimimo data ir vieta, paso numeris, data ir vieta, kur išduotas ir, jei turite, policijos raporto kopija, arba paaiškinimas kaip jūs jį pametėte. Visa tai pasiųskite The US Passport Agency at the State Department, 1425 K St. N.W., Washington, DC 20524.

Tada su to rašto kopija nueikite į savo artimiausią pasų išdavimo įstaigą, turėdamas pilietybės įrodymą ir dvi nuotraukas pastū.

Kaip matote, kai prarandate pinigė su dokumentais ir pinigais, yra ne tik nuostolis, bet taip pat ir daug rūpesčio, kol sutvarkote ir gaunate prarastus dokumentus. Todėl būkite at-

sargūs, apdairūs, nežiopsokite ir niekuo nepasitikėkite — budrūs ir žvalūs žmonės nepatinka kišenvalgiams.

Naudotasi „Chicago Tribune“ (1994.11.09, Your Money by Leslie Lindeman).

Aldona Šmulskštienė ir Birutė Jasaitienė.

PRO-REALTY

KETURI 4% 4% 4% 4% 4% 4% KETURI
Mūsų kalėdinė dovana jums!

- 4% komiso parduodant nuosavybę per mus.
- Kompiuterizuoti nuosavybių sąrašai.
- Pagalba persikeliant.
- Virš minėti patarnavimai galioja tik su šiuo skelbimu.

6151 S. KEDZIE, tel. 312-776-7100

MISCELLANEOUS

Suaugusi moteris gali prižiūrėti kūdikius arba ligonius. Skambinti: tel. 708-636-4473.

D & R. HAULING

Pigiausiomis kainomis išvalome ir iškraustome namus bei garažus, išvežame metalo laužą. Įkainojimas nemokamas. Skambinkite: **312-254-7298**. Kalbame angliškai ir lietuviškai.

Pigiai ir greitai išvežame šiukšles, išvalome namus, garažus, kraustome baldus, darome smulkius remontus. Kreiptis: Rytis, tel. 312-233-6834.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis, ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antradienį ir trečiadienį susikalsit lietuviškai.

**3314 West 63rd Street
Tel. 776-8998**

BALTIC TRAVEL GUIDE

Kviečiame įsigyti naują vadovą kelionėms po Baltijos kraštus. Čia rasite detalią informaciją apie Lietuvą anglų kalba. Čekius \$15, prašome siųsti: **Daliui Mikutavičiui, 2962 Majestic cir., Avondale Estates, GA 30002, Fax (404) 325-0923.**

Dengiami stogai, kalamas „siding“, bei atliekami namų vidaus remonto darbai. Skambinti Sigitui: 312-767-1929.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS
Asmeniskai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite **BUDRAICIUI**
Bus.: 312-585-6100, res.: 312-778-3971

ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiesčiuose.

REAL ESTATE

RE/MAX
REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuterijū FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer**. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb. 2 mieg. butas 7136 S. Mozart. Kreiptis į savininę, 2 aukštas, įėjimas iš šono.

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washtenaw Ave., vienas arba dvieji suaugusieji asmenim. Yra šaldytvas ir virimo plyta. \$325 mėn. + „security dep.“ **Kreiptis [Alma nuo 8 v.r. iki 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.**

Išnuomojamas apšildomas 4 kamb. 1 mieg. butas 67 & Kedzie apyl. \$355 mėn. + „security“. **Tel. 312-779-6193. Kalbėti angliškai.**

Išnuomojamas butas 2 mieg. su šiluma, 2835 W. 71 St. \$400 mėn. Teirautis vakarais, **tel. 708-922-0403.**

HELP WANTED

Spaustuvei reikalingas darbininkas. Pradžioje apie 20 val. į sav., vėliau iki pilno laiko. **Būtina turėti žalią kortelę.** Skambinti Valentinui Krumpui, **312-778-1700.**

Reikalinga moteris, kuri galėtų atvažiuoti į Chicago priemiestį, Barrington Hills, prižiūrėti kūdikį. Rekomendacijos būtinos. Atlyginimas susitarus. **Tel. 708-426-4634.**

ART'S EMPLOYMENT AGENCY
Siūlo įvairius darbus vyrams ir moterims: valymo, namų ruošos, vaikų ir senelių priežiūros bei kt. Kreiptis: **708-824-2002.** Kalbame lietuviškai.

IEŠKO DARBO

Suaugusi moteris ieško bet kokių darbų. Skambinti: tel. 312-434-1509.

FOR SALE

Iš Lietuvos parduodami labai gražūs, dideli ir įvairūs karoliai, žiedai, Aušros Vartų Marija, rožančiai, gintaro ir inkrustuoti paveikslai ir įvairūs lino audiniai. Pristatome arba pasiunčiame. Tel. 708-656-8599.

Nuostabių dirbinių iš sidabro-gintaro! Niekas Amerikoje negalės pasiūlyti gražesnių ir preinamesnės kainos. **AMBER TRADING CENTER**
Tel. 312-737-6901

U.S. Savings Bonds
Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS!

Užsisakykite šventėms
jau dabar!
20 svarų statinaitė — **\$32**
8 svarų statinaitė — **\$18**
Skambinkite: **708-532-5951**
Pristatome UPS

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 312-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Lietuviškas maistas — „catered“
- Siunčiame mūsų produktus UPS

Atidaryta 7 dienas savaitėje

KAVINĖ
350 N. Clark, Chicago, IL 60610
Tel. 312-644-7750

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre
Savaitgalį uždaryta

Orkestras „NEMUNAS“

groja vestuvėms, banketams, įvairiems
pobūviams, pasilinksminimams.
Muzika — jaunimui ir vyresniems
Kreipkitės: Robertas Raudys
tel. 708-301-5141

NERINGA
RESTORANAS
SKANIAUSI LIETUVIŠKI VALGIAI
CATERING SERVICE - PRISTATYMAS Veltui
2632 W. 71st Street, Chicago, IL 60629 **Tel. (312) 476-9026**
Atidaryta kasdien nuo 8 val. r. iki 8 val. v.
Sav. Petras Vaicekuskas

Dalia Trakienė kantriai rodo Maironio lit. mokyklos darželio auklėtiniams, kaip gaminami lietuviški šiaudinuokai.

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba Informacijos Skyrius

Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090.
tel. 703) 471-1711

EKONOMIKOS ŽVILGSNIS IŠ LIETUVOS

RUSIJOS EKONOMINIS SPAUDIMAS NEEFEKTYVUS

Lapkričio 18 d. suėjo metai, kai Lietuvos ir Rusijos premjerai Adolfas Šleževičius ir Viktor Černomyrdin Vilniuje pasirašė sutartį, įteisinančią palankiausią prekybos režimą. Rusija iki šiol sutarties neratifikavo. Šiomis dienomis Rusijos derybų su Lietuva delegacijos vadovas Viktoras Isakovas viešai pareiškė, kad Rusija susilaiko nuo sutarties ratifikavimo, nes esą Lietuva daranti spaudimą Rusijos kroviniams į Kaliningrado sritį. Taigi Rusijos ekonominis spaudimas Lietuvai tiesiogiai siejamas su karinio tranzito sutartimi.

Pramonės ir prekybos ministras Kazimieras Klimasauskas, paklaustas, kaip nepalankiausias prekybos režimas atsiliepia šalies pramonės gamybai ir prekybai, atsakė, kad tai „yra ir gerai, ir blogai“. Šių metų 3 ketvirtį prekybos apyvarta su Rusija jau nesiekė ir 30 proc. Todėl, pasak K. Klimasausko, „neprekiuojame su vienomis šalimis, tai prekiaujame su kitomis“. Trečią ketvirtį užsienio prekyboje antroje vietoje įsitvirtino Vokietija, trečioje — Latvija, ketvirtoje — Lenkija. Ministras tvirtino, kad užsienio prekyba auga, be to, jau daugiau 50 proc. apyvartos sudaro užsienio prekyba. Kiekvienai valstybei reikalinga rinka, taip pat ir Lietuvai reikalinga rinka Rytuose, tačiau, K. Klimasausko žodžiais, „valstybės interesai yra svarbiau. Ir vargu ar reikia versti Rusiją laikytis susitarimų per tarptautines organizacijas“. Ministras mano, kad ir Rusija pasigailės, uždariusi savo rinką Lietuvai.

Rusijos ekonominio spaudimo Lietuvai pasekmes lapkričio 12 d. surengtoje konferencijoje „Mūsų pozicija karinio tranzito sutarties klausimu“ išsamiai nagrinėjo Ekonomikos ir privatizacijos instituto direktoriaus pavaduotojas Albertas Šimėnas. Jis pažymėjo, kad Rusija ekonominį spaudimą Lietuvai daro nuo pat jos nepriklausomybės atkūrimo pradžios. 1990-91 m. — ekonominė, žaliavų blokada; 1992 m. — finansinių atsiskaitymų blokada; 1993 m. — nustatyti dvigubi muitai lietuviškoms prekėms. Pasak A. Šimėno, pirmųjų metų blokada Lietuvos nesutrikdė, o 1992 m. finansinių atsiskaitymų sužlugdymas labai pablogino ekonominę padėtį ir padėjo į valdžią grįžti LDDP. Dabartinis spaudimas, A. Šimėno nuomone, labai efektyvus jau nebegali būti. Prekybos su Rusija apimtis nuolat mažėja. Toliau spaudama Lietuva, Rusija gali pasiekti, kad mūsų šalies ekonomika nusmuktų dar 15 proc., toliau jau joks spaudimas nebetų efektyvus. Kartu A. Šimėnas pažymėjo, kad pasirašiusi su Rusija karinio tranzito sutartį, Lietuva, be abejonės, įgytų laikinas galimybes gerinti ekonominius ryšius. Tačiau, jo nuomone, ir be tokios sutarties tie ryšiai prieš 1996 m. įvyksiančius Seimo rinkimus turi pagerėti, kad prieš rinkimus būtų stebimas ekonomikos augimas.

MIŠKAI IR MEDIENOS PRAMONĖ

Miškai Lietuvoje užima apie 30 proc. teritorijos. Medienos

pramonė Lietuvos ekonomikoje visada užėmė garbingą vietą. Tarpukario Lietuvoje medienos eksportas sudarė 18 proc. viso eksporto. Dabar vėl atsigrįžta į pramonės šaką, kuriai nereikia svetur ieškoti žaliavų. Vyriausybė miškų ūkį ir medienos pramonę paskelbė prioritetinėmis ūkio šakomis. Miškų ūkio, Pramonės ir prekybos ministerijos kartu su Švedijos kompanija „Interforest“ parengė šios šakos vystymo programą. Kaip papasakojo šios programos vadovas Kazimieras Miniotas, medienos pramonėje pirmenybę numatyta teikti pirminiam medienos apdirbimui: lentpjūvystei, klijuotos faneros, pusfabrikačių, medinių baldų gamybai. Ekspertų nuomone, šie gaminiai ir ateityje turės paklausą vidaus ir užsienio rinkose. Kita kryptis — tai patiems apsirūpinti medienos kuru. Pasak K. Minioto, ištekliai yra pakankamai ir kiekvienais metais būtų galima paruošti apie 2 mil. kubinių metrų medienos kuro ir tuo pačiu kasmet atsikvėpti 500,000 tonų importuojamo skysto kuro. Programoje numatyta, kad Lietuvai būtina reikia vystyti celiuliozės gamybą. Prieškario Lietuva eksportavo maždaug 70,000 tonų celiuliozės, o dabar negamina nė tonos. Klaipėdos kartono fabrike esančią celiuliozės gamybos liniją teks likviduoti kaip morališkai pasenusią. Programoje numatyta pastatyti celiuliozės fabriką, kuriame per metus būtų galima pagaminti apie 300,000 tonų celiuliozės.

Tačiau K. Miniotas baiminasi, kad parengtoji programa, nežiūrint jos statuso, negulys į lentyną. Pasak jo, toks pavojus galimas, pirmiausia dėl žinybiškumo, kelių ūkio sektorių, konkuruojančių tarpusavyje. Kitas pavojus — miškų ūkio reforma. Jeigu nepavyks miškų išteklių nukreipti valstybei naudinga linkme, jie gali būti neatsakingai iššvaistyti.

BAIGIAMAS PRIVATIZAVIMAS

Paskutinį privatizavimo už čekius — gruodžio mėnesį — privatizavimo programos apimties yra 5-6 kartus didesnės negu ankstesniais mėnesiais. Gruodį bus galima įsigyti apie 250 įmonių, pradedant poilsio namais Palangoje, vaistinėmis, kino teatrais ir baigiant didelėmis staklių bei tekstilės įmonėmis. Centrinės privatizavimo komisijos pirmininkas Kęstutis Baranauskas „Lietuvos rytui“ pasakė, kad neverta tikėtis, jog nepanaudoti investiciniai čekiai bus paversti obligacijomis.

K. Baranauskas pastebėjo, kad paskutiniaisiais šių metų mėnesiais, kai kurios ministerijos ir ypač savivaldybės nemažai objektų „apsaugojo“ nuo privatizavimo ir pasiliko savo žinioje. Kaip rašo „Lietuvos rytas“, neregėtą „savarankiškumą“, ignoruodama vyriausybės nutarimus, demonstravo Vilniaus savivaldybė, nutarusi jokio turto neprivatizuoti ir viską pasilikti sau. „Einam atgal į socializmą, nors Konstitucijoje yra įtvirtinta privati nuosavybė ir jos prioritetas, konstatavo Baranauskas. Jo nuomone, labiau privatizavimą į savo objektus galėjo „išileisti“ Energetikos ministerija bei Ryšių ir informatikos minis-

terija. Sąžiningiausiai pažadą privatizuoti įvykdė Pramonės ir prekybos ministerija. K. Baranauskas prognozuoja, kad, prasidėjus antrajam privatizavimo etapui, kai viskas bus paravinėjama tik už grynus pinigus, šis procesas vyks vangiai. Jau dabar sunku už grynus pinigus — valiutą — netgi nebrangiai parduoti anksčiau turėjusius paklausą objektus. Tai Centrinės privatizavimo komisijos pirmininkas aiškina tuo, kad turintieji pinigų jau pakankamai prisipirko turto ir dabar dės pastangas, kad paimtų į rankas kontrolinius akcijų paketus. Išgytuose objektuose reikia investicijų, nes nuo to priklausys tolesnės pajamos.

KOMPA NIJA „SIEMENS“ ŽADA PASITRAUKTI IŠ LIETUVOS

Ši kompanija Klaipėdoje turi įmonę „Baltijos automobilių technika“. Nemažonumai prasiėjo, perėmus vieną įmonės „Sirijus“ pastatą ir ten pradėjus kurtis. Iš gamyklos kiemo vaigiamos naujausios automašinos. Pasak įmonės generalinio direktoriaus, jau patirtas 120,000 Vokietijos markių nuostolis. Įmonės vadovas „Lietuvos aidui“ pasakė: „Prieš pusantrų metų tą vietą ištyrė specialistai ir nustatė, kad ji — geriausia Pabaltijyje. Tarptautinėje statistikoje Lietuva figūravo aukščiau nei Estija ir Latvija. Dabar investicijomis, privatizavimo objektų skaičiais Lietuva yra 10 vietoje iš Rytų ir Vidurio Europos valstybių. Mes Lietuvoje jaučiame labai didelę infliaciją. Vyriausybė kol kas nieko nedarė, kad daugėtų užsienio investicijų“. Pavogtų reprezentacinių automobilių nepadėjo surasti ir policija. Todėl Vokietijos kompanijos vadovai mano, gal verta palikti Lietuvą. „Mūsų akcininkai Vokietijoje yra pasibaisėję tuo, kas čia darosi. „Siemens“ savo firmų turi 180 pasaulio šalių“, sakė įmonės vadovas.

KAS LAIMĖS — RYGA AR ŠIAULIAI?

Dar vasarą Amerikos aviakompanijos „Baltic International Inc.“, „Northwest Airlines“ ir Lietuvos vyriausybės pasirašė ketinimų protokolą buvusiam kariniame Zoknių aerodromą prie Šiaulių įkurti keleivinių lėktuvų priežiūros centrą. Šiaulių miesto tarybos pirmininkas Alfredas Lankauskas „Lietuvos aidui“ pranešė, kad dabar amerikiečiai tiria rinką. Jie svarsto kur jiems kurti lėktuvų priežiūros bazę — Šiauliuose ar Rygoje. Ryga yra didesnis miestas, tačiau aerodromas plėtimosi galimybės ten yra ribotos. Todėl A. Lankauskas mano, kad laimės Šiauliai. Amerikiečiai apsaikčiavo, kad su dabartine Šiaulių lėktuvų remonto įmonės įranga per mėnesį jie galėtų suremontuoti 6-7 lėktuvus. Pirmiausia čia būtų remontuojami „Boeing“ ir „McDonnell Douglas“ lėktuvai, po to ir rusiški. Beje, Lietuvoje sklinda gandai, kad amerikiečių aviakompanijų planams stipriai pasipriešino profesinės sąjun-

XII Amerikos Lietuvių kongrese spalio 29 d. žodį tarė buvęs kongreso atstovas ir lietuvių draugas Edward Derwinski. Nuotr. J. Sidlauskas

gos, nes Amerikoje už lėktuvų remontą per valandą mechanikas uždirba nuo 40 iki 80 dolerių, o Šiauliuose amerikiečiai mokėtų po 2-4 dolerius per valandą.

„TAS NEPASOTINAMAS VALSTYBĖS IŽDAS“

Taip pavadintas Virginijaus Kizo straipsnis savaitraštyje „Naujasis kapitalas“ Nr. 13, kuriame analizuojamas kitų metų valstybės biudžeto projektas. Projektą jau pradėjo svarstyti Seimas ir jis labai kritikuojamas už dirbtinai sumažintą pajamų dalį. Kitų metų biudžetas planuojamas 30 proc. didesnis už šiemetinį ir tikimasi gauti 4,779.8 mil. litų pajamų, kas sudarytų apie 26 proc. šalies bendrojo vidaus produkto. Daugiausia lėšų planuojama gauti iš pridėtinės vertės mokesčio, antras lėšų šaltinis — fizinių asmenų pajamų mokes- tis, kuris sudaro 32.5 proc. visų planuojamų pajamų. Ir net 3 kartus mažiau planuojama gauti iš juridinių asmenų pelno. „Juridinių asmenų pelno mokeskis prognozuojamas, remiantis makroekonominiais rodikliais ir žinant, kad šiemet dėl gamybos nuosmūkių iš juridinių asmenų negauta planuo-

tų 471 mil. litų, o per 10 mėnesių į biudžetą daugiausia mokėjo privatus kapitalas. Kai kurių ekonomistų nuomone, biudžeto pajamos kitais metais vyriausybė dirbtinai sumažino. Pasak buvusio Ekonomikos ministro Juliaus Veselkos iš prekybos degalais išdas galėtų tikėtis 305 mil., o ne 50 mil. litų ir iš prekybos alkoholiu — 400 mil., bet ne projektuojamų 260 mil. litų pajamų“, rašo „Naujasis kapitalas“. Straipsnyje pastebima, kad šie finansiniai metai vyriausybei buvo tiesiog nesėkmingi. Statistikos departamento duomenimis, iki spalio 1 d. infliacija buvo 31.3 proc. ir prognozuojama, kad iki metų pabaigos dėl padidėjusių apšildymo kainų ji pakils dar 50 proc. Didžiulis biudžeto deficitas, vidaus skola gula ant mokesčių mokėtojų pečių. Nepanašu, kad ir kitais metais pagerės jų gyvenimas. „Panašu, kad valdininkai, kalkuliudami kitų metų biudžeto pajamas, turėjo omeny ir projektuojamą naują fizinių asmenų pajamų mokesčio įstatymą, pagal kurį ruošiamasi apmokestinti dividendus ir palūkanas už indėlius bankuose“, rašo savaitraštis.

Rima Jakutyte

A.†A.

EDWARD SLAKAITIS

Korėjos karo veteranas

Gyveno Chicagoje, Brighton Parko apylinkėje.

Mirė 1994 m. gruodžio 8 d., 9:05 val. vakaro, sulaukęs 67 metų.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 45 m.

Nuliūdę liko: žmona Jadvyga Mockutė, sūnūs — Donatas, marti Diane, Egidius, marti Mary Kay, Paul, marti Mary; vienuolika anūkų; sesuo Helen Blankus su vyru Joseph Amerikoje, kita sesuo su šeima Lietuvoje.

Velionis pašarvotas sekmadienį, gruodžio 11 d. nuo 3 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, gruodžio 12 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, sūnūs, marčios, anūkai ir seserys.

Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid. Tel. 312-523-0440.

PADĖKA

A.†A.

Jūrų Kpt.

LIONGINAS KUBICKAS

Mirė 1994 m. rugpjūčio 4 d. Palaidotas rugpjūčio 8 d. šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Leiskite ištarti nuoširdų ačiū visiems artimiesiems, giminėms, draugams, pažįstamiems, kurie užjautė mus sunkią valandą ir padėjo palydėti į paskutinę kelionę Vyra, Sūnų ir Dėdę a.a. Lionginą.

Nuoširdžiai dėkojame klebonui J. Kuzinskui už gedulingas šv. Mišias ir palydą į Amžino Poilsio vietą.

Nuoširdus ačiū St. James (Glenn Ellyn) parapijos kun. R. McKeague už maldas ir dvasinę paramą.

Dėkojame sol. J. Vazneliui už giesmes šv. Mišių metu. Dėkojame laidotuvių direktoriui D. A. Petkui už rūpestingą patarnavimą.

Liūdinti žmona Krystyna, mama Jadvyga ir giminės Lietuvoje.

PADĖKA

A.†A.

LIONGINAS SPURAS

Mūsų mylimas Brolis ir Dėdė mirė šių metų lapkričio 21 d. 8 v.v. Laidojamas Zarasuose, Lietuvoje.

Nuoširdžiai dėkojame Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios klebonui kun. J. Kuzinskui už gedulingas šv. Mišias, ir kan. V. Zakarauskui už maldas koplyčioje. Ačiū už vargonų muziką ir giesmes Mišių metu. Ypatingas ačiū draugams ir pažįstamiems už visokeriopą pagalbą jo paskutinėse dienose, taip pat visiems laidotuvių dalyviams.

Dideliame nuliūdime likę: sesuo Marija Taliūnienė su vyru Kazimieru, jos dukra Marija Goštautienė su šeima Bostone, pusseserė Ona Gradinskienė su vyru, pusbroliu Petras Matekūnas su šeima New Yorke ir kiti pusbroliai ir pusseserės Lietuvoje.

DRAUGAS, šeštadienis, 1994 m. gruodžio mėn. 10 d.

7

A.†A.

STASĖ IZOKAITIENĖ

Gyveno Santa Monica, CA, anksčiau Vokietijoje, Kemp-teno lietuvių stovykloje, Brazilijoje, Sao Paulo mieste ir Chicagoje.

Mirė 1994 m. gruodžio 4 d., sulaukusi 89 metų.

Gimė Lietuvoje, Kaune.

Nuliūdę liko: duklė Jūratė, žentas Algirdas Avižienis; anūkai: Rimas ir Audrius Avižieniai, anūkės: Viktorija ir Kristina Izokaitytės; sesiserė Lilė Liutkevičiūtė Ridolfo su šeima ir kiti giminės.

Velionė buvo žmona a.a. Vlodo ir motina a.a. Kastyčio.

Velionė pašarvota sekmadienį, gruodžio 11 d. nuo 2 iki 7 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St., Chicago, IL. Religinės apeigos 6 val. vakaro.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, gruodžio 12 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę duklė Jūratė su šeima.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

ŠEŠERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. LIUDAS BIKNEVIČIUS

Mano mylimas Vyras, buvęs Lietuvos policijos nuovados viršininkas, baigė tremtinio kelią 1988 m. gruodžio 10 d. Skausmo ir kančių iškankinta širdis nutilo. Amžinybėn jis iškeliavo ramiai ir kilniai. Dabar velionis regi dangų Lietuvos tėvynės, kurios vėlysi laiką troško. Tesuteikia jam Viešpats Amžiną Ramybę!

Už a.a. Liudo sielą šv. Mišios bus aukojamos Tėvų Marijonų koplyčioje.

Velionio giminės, draugai ir pažįstami maloniai prašomi už jį pasimelsti.

Su liūdesiu ir meile

Žmona Kazė

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.

Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID

FUNERAL DIRECTORS
and EUDEIKIS FUNERAL HOME

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71st STREET
CICERO 5940 W. 35 St.
PALOS HILLS 10201 S. ROBERTS ROAD
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Žalių kortelių“ loterijos reikalai: United States Department of State jau pranešė laika, kada bus vykdoma „žalių kortelių“ loterija 1996 metams. Paskelbtas laikas prašymus siųsti yra nuo 1995 m. sausio 31 iki kovo 1 dienos. Visos kitos taisyklės yra tokios pačios, kaip buvo vykdoma šiais metais. Smulkiau visas įstatymo taisykles pranešime vėliau. Kilus klausimams, prašome kreiptis į Socialinių reikalų raštinę.

Melsvagalvio Lietuvos lino audiniai „Drauge“ – staltiesės, takeliai, pagalvėlės, staltiesės ir kiti. Tai puiki kalėdinė dovana tiek saviesiems, tiek amerikiečiams draugams. Visos tos lino prekės neseniai gautos iš Lietuvos. Atvykite, pasižiūrėti ir įsigyti.

Būsimasis „Draugo“ skaitytojas Rimas Kapačinskas.

Nuotr. Irenos Senkevičienės

x Adolfas Lietuvninkas kas mėnesį aukoja Lietuvos našlaičiams; dabar atnešė \$40. Ačiū jam! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas.

(sk)

x Juozas Bacevičius patarnaus Income Tax, namų ir apdraudų reikalais, 6529 S. Kedzie Ave., Chicago, (312) 434-7085 – Casa Blanca, R.E.

(sk)

x Adv. VINCENT BRIZGYS praneša savo įstaigos naują adresą: 180 N. LaSalle St., Suite 619, Chicago, IL 60601, tel. 312-984-5500, fax 312-984-5503.

(sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, gruodžio 14 d., trečiadienį, 2 val. popiet, bus tradicinė Kalėdų eglutės puošimo popietė. Giedant kalėdines giesmes, muz. Faustui Stroliai pritariant pianinu, visi puošime eglutę, uždėdami ant šakelių po ornamentą. Po to bus bendri pietūs ir pabendraavimas. Visi kviečiami ir laukiami. Atvykite!

Milda Tallat-Kelpša, Lemont, IL, atsilankiusi į „Draugo“ knygyną, išigijo knygų už nemažą sumą. Džiaugiamės turėdami tokių spaudos mylėtojų, kurie įvertina rašto žodį.

Nekalto Prasidėjimo parapijoje, Brighton Parke, vyksta rūbų rinkimo vėjus padėti vargan patekusiems broliams Lietuvoje. Reikalingi visoki vyriški, moteriški ir vaikiški rūbai bei avalynė. Jie priimami sekmadieniais, gruodžio 11 ir 18 d. parapijos salėje (kampas 44-tos ir S. Fairfield) 8 val. r. iki 12:30 v. p.p.

x Kviečiame į šokių vakarą gruodžio 9-10 d. Pradžia 7 v.v. „Gintaras“, 2548 W. 69 St., Chicago.

(sk)

x J. G. Television, Gradinsku elektronikos prekyboje prieššventinis Grundig aparatų išpardavimas. Didelės nuolaidos; 2512 W. 47 St., Chicago, IL 60632. Pirmiausia – paskambinkit 312-376-1998.

(sk)

x Ona ir Jonas Kavaliūnai atsiuntė „Saulutei“, Lietuvos vaikų globos būreliui, \$150 auką su prierašu: „Vietoj tarpusavio kalėdinių dovanų šeimoje, siunčiame \$150 našlaičiams Lietuvoje padėti“. Nuosirdžiai dėkojame „Saulutei“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089.

(sk)

x Ateitininkų Kūčias sekmadienį, gruodžio 18 d., Jaunimo centre ruošia Čikagos studentai ateitininkai. Didžiojoje salėje 1 val. p.p. bus aukojamos šv. Mišios. Po Mišių gardžiosios mės tradiciniais valgiais, paruoštais O. Norvilienės. Dalyvimo kaina: suaugusiems – 12 dol., jaunučiams, moksleiviams ir studentams – 10 dol. Vaikams iki 6 m. – veltui. Visa plačioji ateitininkiška šeima kviečiama. Registravimasis pas Valeriją Žadeikiene, tel. 708-424-4150.

(sk)

x Dr. Prano Germanto, mirusio 1944 m. Stutthof kalėjime ir palaidoto Kopenhagoje, katalikų kapinėse, giminės ieško asmenų, kurie žinotų kapinių vardą ir datą, kada dr. Germantas buvo ten palaidotas. Atsiliepkite, skambinkite: R. Mickevičienei tel. 708-222-1548.

(sk)

x Paskutinė proga įsigyti: 1. Encyclopedia Lituanica, komplektas 6 tomai; 2. Vinco Krėvės raštai, 6 tomai; 3. LE pavieniai tomai ir kt. LE leidyklos leidiniai (gaunami ir „Drauge“). Kreiptis: J. Kapočius, P.O. Box 752, Cotuit, MA 02635, tel. 508-428-6991.

(sk)

x „PENSININKO“ žurnalą, kurį leidžia JAV LB Soc. Reikalų Taryba, red. Karolis Milkovaitis, galima užsiprenumeruoti adresu: 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. Prenumerata metams: JAV-bėse \$15, kitur \$25. Išeina vieną kartą į mėnesį. Tai vertinga dovana įvairioms progoms.

(sk)

Ne vien Čikagos lietuviai yra stipriai pasipiktinę Jaunamėčių teismo teisėjo Stuart Lubin sprendimu paleisti nubaustą vienuolikmetį berniuką, žiauriai nužudžiusį Marquette Parko gyventoją Anna Gilvis, 83 metų amžiaus. Vaikėzas paleistas laisvai gyventi pas savo tėvus ir penkerius metus bus „teismo priežiūroje“ (probation), kuri jokių ypatingų varžtų ar įsipareigojimų jam neteikia. Po tokio teisėjo nuosprendžio gruodžio 8 ir 9 d. įvykių plačiai komentavo žiniasklaida, o Marquette Parko Lietuvių namų savininkų draugija pareiškė protestą. Reikia pažymėti, kad šios organizacijos susirinkime, kuris bus gruodžio 16 d., penktadienį, 6:30 val. vak., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, žada dalyvauti žiniasklaidos atstovai, miesto saugumo pareigūnai, o Namų savininkų draugijos valdyba yra metusi viešą kvietimą teisėjui Lubin, kad atvyktų į susirinkimą ir paaiškintų savo pasielgimą šioje byloje. Labai svarbu, kad Čikagos ir apylinkių lietuviai (nepaisant, kur jie gyvena) ateitų į šį susirinkimą ir sausakimšai pripildytų salę, tuo parodydami žiniasklaidai, kad branginame žmogaus gyvybę, o nusikaltėliai turi būti baudžiami, nesvarbu – kas jie, kiek amžiaus.

Bendras Kūčias „Seklyčioje“ ruošia Vyresniųjų lietuvių centras gruodžio 23 d., penktadienį, 4 val. popiet. Prašoma registruotis iš anksto Socialinių reikalų raštinėje asmeniškai arba telefonu 312-476-2655.

x NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS! kviečiame į Pasaulio lietuvių centrą, Lemont, IL. Pradžia 8 v.v., karšta vakarienė, gėrimai. Šokiams groja „Žiburio“ orkestras. Iki gruodžio 17 sumokėjęs – porai 115 dol., po gruodžio 17 – 120 dol. Rezervacijoms skambinti: dieną 708-257-8787; vakare 708-968-0184.

(sk)

x Meno kūrinių varžytinės gruodžio 11 d., sekmadienį, Ciurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Meninė programa ir pietūs 2 v. p. (\$25 asm.). Varžytinės prasidės apie 5 v. p.p. (įėjimas laisvas). Visus kviečia Amerikos Lietuvių Meno draugija. Informacija: tel. 708-749-2843.

(sk)

x SAGIL'S restoranas yra lietuviška valgykla su daugybe skaniausių lietuviškų patiekalų. Neatsilanke nežinosite, kaip gausiai, gardžiai ir nebrangiai galite pas mus papieptauti. Sav. I. Naujokienė, „Sagil's“, 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459, tel. 708-598-0685.

(sk)

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335.

(sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLAS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Tel. (312) 847-7747.

(sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 596-5959 arba (708) 425-7161.

(sk)

JUOZO LUKŠOS-DAUMANTO FONDAS

Lietuvos partizanų ir jų vadų prisiminimui neseniai buvo įkurtas Juozo Lukšos-Daumanto vardo fondas. Šis fondas veiks „I laisvę“ fondo lietuviškai kultūrai ugdyti rėmuose. Jo specialūs tikslai yra: finansiskai paremti Juozo Lukšos žuvimo vietoje, Pabartupio kaime, prie Pažerų, pastatyto paminklinio kryžiaus priežiūrą bei išlaidų, o taip pat ir eventualių kitų partizanų kapų tvarkymą; parūpinti stipendijas Juozo Lukšos vardo gimnazijos Garliavoje abiturientams, norintiems siekti aukštojo mokslo ir dirbti Lietuvos naudai.

Lietuvoje bus sudarytas trijų asmenų administracinis komitetas, kurio projektus bei jų sąmatas patvirtins „I laisvę“ fondas kartu su šios programos ir šio Juozo Lukšos-Daumanto fondo iniciatore dr. Nijole Braženaite.

Aukos šiam Juozo Lukšos-Daumanto fondui gali būti individualios, grupinės (surinktos įvairiomis progomis), palikimai ir kt. Čekius išrašyti Center for Lithuanian Studies, Inc. vardu ir siųsti išdininko adresu: Kostas Dočkus, 1901 S. 49th Ct., Cicero, IL 60650. Aukos gali būti nurašomos nuo JAV federacinių mokesčių. Siunčiant čekius, prašome nurodyti, kad auka skiriama Juozo Lukšos-Daumanto fondui.

ILF

x MAISTO SIUNTINIAI ŠVENTĖMS per Transpak. Visi produktai užsienietiški. Nuo \$29 iki \$98. Du patys populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. Talpintuvai siunčiami kas savaitę. Skubiems siuntiniams – AIR CARGO. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

x Ieškomas Juozas Burokevičius iš Alytaus apskr., Alšininų km., gyv. JAV nuo 1914 m. Žinantieji apie jį ar jo vaikus, prašome rašyti: Ona Bujiūnė, Žirmūnų 80-4, Vilnius, Lithuania.

(sk)

x Kadangi paskutinis gruodžio sekmadienis yra šv. Kalėdų diena, Baltia Express priiminės siuntinius Lemonto Lietuvių centre gruodžio 18 d. nuo 9 v.r. Tai paskutinė proga pasiųsti savo artimiesiems vertingą amerikietiško maisto produktų siuntinį, kuris bus pristatytas dar prieš Kalėdas. Daugiaus užsinosite paskambinė nemokamu tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7824.

(sk)

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191.

(sk)

x Optical Studio, 2620 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-8766. Kreiptis į Aldoną Kaminskiene. Darbo val.: trečd.-penkt. 1 v. p.p.-5:30 v.v., ketvtd. 10 v.r.-6 v.v., šešt. 10 v.r.-1 v. p.p. Pirmad. ir antrd. uždaryta.

(sk)

x Dail. M. Vilučio grafikos paroda Lietuvių Dailės muziejuje, Lemont, IL gruodžio 10-31 d. Atidarymas gruodžio 10 d. 7:30 v.v. - 9 v.v. Visus kviečiame parodą aplankyti.

(sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

(sk)

Laimos Jurkūnienės (pirmoji iš kairės) priežiūroje jaunieji Lithuanian Mercy Lift talkininkai (iš kairės) – Nida Lendraitytė, Tara Mikuzytė, Vaiva Rimekaitė ir Tomas Mikužis – prisideda prie darbo, paruošiant laiškus išsiuntimui.

KALĖDŲ VAJUS DRAUGO FONDE

Draugo fondo Kalėdų vajuos dovanos „Draugo“ spaustuvės mašinos pirmimui jau plaukia į fondo išdą. Gerieji „Kalėdų seneliai“ – DF nariai ir rėmėjai – per tris dienas jau prisiuntė 2,455 dolerius Kalėdų vajui. Be abejo, visi „Draugo“ skaitytojai atsiliepi į DF kvietimą atsiųsti Kalėdų dovaną mūsų vieninteliam dienraščiui „Draugui“ per gruodžio ir sausio mėnesį. Mes negalime laukti iki didžiojo spaustuvės mašina visai sugrius. Reikia naujos.

Visos DF Kalėdų vajuos dovanos įeis į DF narių ir rėmėjų bendrą įnašų sumą su atitinkamu nario balsų skaičiumi. Visi gaus kalėdų vajuos aukos pakvitavimo laiškus, nurašymų nuo IRS mokesčių.

Visiems didelis ačiū už Kalėdų dovanas „Draugui“.

Kalėdų vajuos dovanos

Po 200 dolerių: Bronius ir Ramunė Juodeliai, Willowbrook, IL.

Po 150 dolerių: Dr. Žibutė Zapareckas, Chicago, IL.

Po 100 dolerių: Veronika ir Jurgis Bubnys, Chicago, IL (110 dol.).

Irena ir Jonas Levickai, Palos Park, IL.

Po 100 dolerių: Veronika ir Jurgis Bubnys, Chicago, IL (110 dol.).

Po 25 dolerius: Marija ir Bronius Kristopaitis, Julius Karsas, Ona ir Stasys

Po 200 dolerių: Bronius ir Ramunė Juodeliai, Willowbrook, IL.

Po 150 dolerių: Dr. Žibutė Zapareckas, Chicago, IL.

Po 100 dolerių: Veronika ir Jurgis Bubnys, Chicago, IL (110 dol.).

Po 25 dolerius: Marija ir Bronius Kristopaitis, Julius Karsas, Ona ir Stasys

Po 200 dolerių: Bronius ir Ramunė Juodeliai, Willowbrook, IL.

Po 150 dolerių: Dr. Žibutė Zapareckas, Chicago, IL.

Po 100 dolerių: Veronika ir Jurgis Bubnys, Chicago, IL (110 dol.).

Po 25 dolerius: Marija ir Bronius Kristopaitis, Julius Karsas, Ona ir Stasys

Po 200 dolerių: Bronius ir Ramunė Juodeliai, Willowbrook, IL.

Po 150 dolerių: Dr. Žibutė Zapareckas, Chicago, IL.

Po 100 dolerių: Veronika ir Jurgis Bubnys, Chicago, IL (110 dol.).

Po 25 dolerius: Marija ir Bronius Kristopaitis, Julius Karsas, Ona ir Stasys

Po 200 dolerių: Bronius ir Ramunė Juodeliai, Willowbrook, IL.

Po 150 dolerių: Dr. Žibutė Zapareckas, Chicago, IL.

Po 100 dolerių: Veronika ir Jurgis Bubnys, Chicago, IL (110 dol.).

Po 25 dolerius: Marija ir Bronius Kristopaitis, Julius Karsas, Ona ir Stasys

Po 200 dolerių: Bronius ir Ramunė Juodeliai, Willowbrook, IL.

Po 150 dolerių: Dr. Žibutė Zapareckas, Chicago, IL.

Po 100 dolerių: Veronika ir Jurgis Bubnys, Chicago, IL (110 dol.).

Po 25 dolerius: Marija ir Bronius Kristopaitis, Julius Karsas, Ona ir Stasys

Po 200 dolerių: Bronius ir Ramunė Juodeliai, Willowbrook, IL.

Po 150 dolerių: Dr. Žibutė Zapareckas, Chicago, IL.

Po 100 dolerių: Veronika ir Jurgis Bubnys, Chicago, IL (110 dol.).

Po 25 dolerius: Marija ir Bronius Kristopaitis, Julius Karsas, Ona ir Stasys

Po 200 dolerių: Bronius ir Ramunė Juodeliai, Willowbrook, IL.

Po 150 dolerių: Dr. Žibutė Zapareckas, Chicago, IL.

Po 100 dolerių: Veronika ir Jurgis Bubnys, Chicago, IL (110 dol.).

Po 25 dolerius: Marija ir Bronius Kristopaitis, Julius Karsas, Ona ir Stasys

Po 200 dolerių: Bronius ir Ramunė Juodeliai, Willowbrook, IL.

Po 150 dolerių: Dr. Žibutė Zapareckas, Chicago, IL.

Po 100 dolerių: Veronika ir Jurgis Bubnys, Chicago, IL (110 dol.).

Po 25 dolerius: Marija ir Bronius Kristopaitis, Julius Karsas, Ona ir Stasys

Po 200 dolerių: Bronius ir Ramunė Juodeliai, Willowbrook, IL.

Po 150 dolerių: Dr. Žibutė Zapareckas, Chicago, IL.

Po 100 dolerių: Veronika ir Jurgis Bubnys, Chicago, IL (110 dol.).

Po 25 dolerius: Marija ir Bronius Kristopaitis, Julius Karsas, Ona ir Stasys

Po 200 dolerių: Bronius ir Ramunė Juodeliai, Willowbrook, IL.

Po 150 dolerių: Dr. Žibutė Zapareckas, Chicago, IL.

Po 100 dolerių: Veronika ir Jurgis Bubnys, Chicago, IL (110 dol.).

Po 25 dolerius: Marija ir Bronius Kristopaitis, Julius Karsas, Ona ir Stasys

Dr. Daina Variakojytė, Chicago, IL.

Dr. Romualdas ir Milda Povilaičiai, Lemont, IL.

Aleksas Bružas, Summit Argo, IL.

Kostas Bružas, Homewood, IL.

Aldona ir Vincas Šmulksčiai, Chicago, IL.

Jonas ir Anastasia Sema, Chicago, IL.

Salomėja Nyergienė, Santa Monica, CA.

Raimundas Ošlapas, Libertyville, IL.

Bronė Čižikaitė, Chicago, IL.

Ona Ramienė, Hickory Hills, IL.

Po 50 dolerių: Juozas Vaineikis, Oak Lawn, IL.

Bladas Daukantas, St. Petersburg, FL.

Vincas Simanavičius, Salt Lake City, UT.

Jonas ir Janina Mikulioniai, Sterling Hts., MI.

Dzūkų draugija (J. Karsas), Oak Lawn, IL.

Dr. R. A. Gineitis, Dayton, OH.

Juozas Kuncaitis, Tallahassee, FL.

Po 40 dolerių: Antanas Zailskas, Cicero, IL.

Po 25 dolerius: Marija ir Bronius Kristopaitis, Julius Karsas, Ona ir Stasys

Po 200 dolerių: Bronius ir Ramunė Juodeliai, Willowbrook, IL.

Po 150 dolerių: Dr. Žibutė Zapareckas, Chicago, IL.

Po 100 dolerių: Veronika ir Jurgis Bubnys, Chicago, IL (110 dol.).

Po 25 dolerius: Marija ir Bronius Kristopaitis, Julius Karsas, Ona ir Stasys

Po 200 dolerių: Bronius ir Ramunė Juodeliai, Willowbrook, IL.

Po 150 dolerių: Dr. Žibutė Zapareckas, Chicago, IL.

Po 100 dolerių: Veronika ir Jurgis Bubnys, Chicago, IL (110 dol.).

Po 25 dolerius: Marija ir Bronius Kristopaitis, Julius Karsas, Ona ir Stasys

Po 200 dolerių: Bronius ir Ramunė Juodeliai, Willowbrook, IL.

Po 150 dolerių: Dr. Žibutė Zapareckas, Chicago, IL.

Po 100 dolerių: Veronika ir Jurgis Bubnys, Chicago, IL (110 dol.).

Po 25 dolerius: Marija ir Bronius Kristopaitis, Julius Karsas, Ona ir Stasys

Po 200 dolerių: Bronius ir Ramunė Juodeliai, Willowbrook, IL.</